

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

7/2021

Červenec

Finanční a ekonomické

INFORMACE

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. Martin Lukeš, Mgr. J. Machonský,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 31. 7. 2021

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>

(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. Martin Lukeš, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrda, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červencové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí obvyklý souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

Uvést firmu na burzu standardně, pomocí procesu prvotního úpisu akcií (*Initial Public Offering, IPO*), je administrativně poměrně náročný proces, který ovšem investorům před nákupem akcií zprostředkuje klíčové informace o firmě. Přehledový článek v rubrice Podrobně k tématu s názvem „Zvláštní účelové společnosti pro akvizice (SPACs): boom v USA, rizika s nimi spojená a ohlasy v jiných zemích“ se věnuje postupu, jak legálně celý koncept IPO obejít. Zvláště v USA se takovéto schránkové firmy založené a uvedené na burzu jen za účelem koupě dalších společností, staly hitem, který propagují nejrůznější celebrity. Rizika pro investory jsou bohužel poměrně velká, neboť pro nákup firem je zohledňován spíše mlhavý příslib budoucích výnosů než aktuální auditované finanční výkazy. Přebytek hotovosti způsobovaný uvolněnou měnovou politikou a slabá návratnost investic ovšem nutí investory poohlížet se po stále nových způsobech investování. Tento stav v budoucnu s největší pravděpodobností povede k růstu (a prasknutí) bublin. Boom SPACs v USA již vyvolal nemálo komentářů a sílí hlasy volající po přísnější regulaci. Oproti tomu jiné země (např. Velká Británie) volají po deregulaci. EU zatím tak trochu vyčkává, a to částečně i proto, že vzestup SPACs do Evropy zatím nedorazil.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Machonský

člen redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

6. července přijala Evropská komise novou strategii udržitelného financování a další opatření v této oblasti, mj. „standard EU pro zelené dluhopisy“ – Tisková zpráva: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_3405

7. července vyšla pravidelná letní hospodářská prognóza Evropské komise. Tisková zpráva: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_3481

10. července byla zeměmi G20 schválena dohoda o reformě daně z příjmu. Tisková zpráva Evropské komise, která plánovanou reformu vítá: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_3582

Evropská komise přijala 14. července 2021 soubor návrhů, které uzpůsobí politiky EU v oblasti klimatu, energetiky, dopravy a zdanění tak, aby se mohly podílet na snižování čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % viz: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_cs

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže slaví 30 let svého fungování. K této příležitosti byla vydána speciální publikace, která je dostupná ke stažení zde: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/tiskove-zpravy/verejna-podpora/3071-urad-pro-ochranu-hospodarske-souteze-dnes-slavi-30-let-sveho-fungovani.html>

Publikováno na webu MF

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2020: <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2020/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-42320>

Strategie financování a řízení státního dluhu České republiky na rok 2021 – aktualizace na 2. pololetí: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-statniho-dluhu/publikace/strategie-financovani-a-rizeni-statniho-/2021/strategie-financovani-a-rizeni-statniho-42340>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 1. 7. - 31. 7. 2021 se tentokrát věnuje tématu:

Globální zdanění firem

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Zvláštní účelové společnosti pro akvizice (SPACs): boom v USA, rizika s nimi spojená a ohlasy v jiných zemích.....	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	8
Daně.....	8
Ekonomické vědy. Ekonomie	17
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	18
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	22
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	23
Podnik a podnikání.....	25
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	28
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	28
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	28
Právo.....	30
Statistika. Demografie. Sociologie.....	34
Účetnictví	35
Veřejná správa.....	37
Veřejné finance. Rozpočet	39
Životní prostředí.....	40
Životní úroveň	41
Přehled nových knih.....	46

Zvláštní účelové společnosti pro akvizice (SPACs): boom v USA, rizika s nimi spojená a ohlasy v jiných zemích

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

V průběhu uplynulého roku zaznamenaly ve Spojených státech obrovský nárůst obliby tzv. zvláštní účelové společnosti pro akvizice (*special purpose acquisition companies, SPACs*). O co přesně se jedná, ilustruje např. článek *Special Purpose Acquisition Company: What Is A SPAC?*¹, ve kterém jsou představeny základní pojmy související s touto problematikou. Zjednodušeně řečeno jde o alternativní možnost vstupu na burzu, jejímž základem je schránková firma (veřejná společnost) založená čistě za účelem převzetí jiného podniku. Prostřednictvím akvizice se daný podnik (do té doby soukromý) dostává na burzu bez nutnosti absolvovat administrativně náročný proces prvotního úpisu akcií (*Initial Public Offering, IPO*). Zatímco v USA se v souvislosti s boomem SPACs již hovoří o možné bublině a nutnosti zpřísnění regulace, ve Velké Británii naopak na jaře zaznívaly hlasy volající po odstranění překážek pro SPACs. Diskutuje se také o tom, zda se trend dostane i do jiných evropských zemí, jako např. Německa.

Specifika SPACs a rizika s nimi spojená

Některá rizika nastiňuje např. článek *Wall Street zažívá boom investic naslepo*². Nevýhodou pro investory je oproti IPO neexistence tzv. prospektu – dokumentu, ve kterém je firma představena investorům a kde je popsána emise. Investoři vkládající peníze do schránkové firmy předem nevědí, jaká firma bude později převzata, což může nahrávat podvodům (a již k nim i došlo). Jednou z motivací pro investování je často i záštita SPACs ze strany různých celebrit. Příspěvek *The Spac sponsor bonanza*³ dále mj. poukazuje na výhody pro tzv. sponzory – zakladatele schránkových firem, kteří dostávají část akcií navíc za to, že se jim podaří dokončit celou transakci. Tyto podmínky sponzory mnohdy příliš nemotivují orientovat se na kvalitu cílové firmy a pro ostatní investory mohou být naopak nevýhodné. K tomu přispívá i skutečnost, že bezprostředně po dokončení transakce často dochází k poklesu hodnoty podniku.

Komentátor deníku Financial Times Jonathan Ford v článku *Spac are oven-ready deals you should leave on the shelf*⁴ upozorňuje na to, že SPACs na první pohled vypadají pro investory lákavě, podmínky však bývají výhodné zejména pro sponzory. Ford se v komentáři opíral o odborný článek *A Sober Look at SPACs*⁵, jehož autoři M. Klausner, M. Ohlrogge a E. Ruan zjistili, že náklady spojené se SPACs bývají naopak vyšší, než se uvádí. Přispívá k tomu neprůhledná a komplikovaná struktura SPACs, kdy náklady spojené s ředěním akcií nesou investoři. Nejvyšší náklady spočívají na bedrech investorů, kteří drží akcie v době fúze a období po fúzi. To souvisí i s podmínkami pro investory, kteří s výběrem cílového podniku přebíraného schránkovou společností nesouhlasí – ti mohou od transakce výhodně odstoupit. Často uváděné přednosti SPACs oproti IPO vyplývají podle autorů spíše z neopodstatněné shovívavosti dohledových institucí. Dle investičního analytika Josefa Navrátila mají SPACs spíše charakter spekulací, než skutečných investic⁶.

¹ JACKSON, Anna-Louise a CURRY, Benjamin. Special Purpose Acquisition Company: What Is A SPAC?. In: *Forbes.com* [online]. Mar 9, 2021, 9:15am [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/spac-special-purpose-aquisition-company/>.

² KAIN, Petr. Wall Street zažívá boom investic naslepo. In: *Ekonom* [online]. 15. 4. 2021 00:00 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://ekonom.cz/c1-66909790-wall-street-zaziva-boom-investic-naslepo>.

³ ALIAJ, Ortenca, INDAP, Sujeet a KRUPPA, Miles. The Spac sponsor bonanza. In: *FT.com* [online]. November 13, 2020 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/9b481c63-f9b4-4226-a639-238f9fae4dfc>.

⁴ FORD, Jonathan. Spac are oven-ready deals you should leave on the shelf. In: *FT.com* [online]. December 13, 2020 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/8ab4afd5-5f9c-4d83-8fe4-a24e4dfb199b>.

⁵ KLAUSNER, Michael D., OHLROGGE, Michael a RUAN, Emily. A Sober Look at SPAC. In: *SSRN* [online]. 16 Nov 2020, Last revised 2 Apr 2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3720919> nebo z: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3720919>.

⁶ NAVRÁTIL, Josef. SPAC – jako házet na terč se zavazanýma očima. In: *finsider.cz* [online]. 28 října, 2020 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://finsider.cz/investovani/spac-jako-hazet-na-terc-se-zavazanyma-ocima/>.

Další komentátoři, Gillian Tett a Richard Waters, upozorňují prostřednictvím paralel z minulosti – tzv. dotcom bubliny a finanční krize před deseti lety – na rizika bublin. Dle Tett lze očekávat, že mánie okolo SPACs přinese investorům i ztráty. Není však příliš pravděpodobné, že bublina praskne v bezprostředním časovém horizontu – příčinou je přebytek hotovosti, nedostatek investičních příležitostí i slabá návratnost. SPACs jsou atraktivní i z pohledu firem, kterým se nedaří dosahovat zisku. Na rozdíl od IPO, kdy je nutné při vstupu na burzu dodat auditované finanční výkazy, je u SPACs kladen důraz spíše na výhled budoucích příjmů. Případné prasknutí bubliny by podle autorky nemuselo vyvolat podobné systémové dopady, jako prasknutí bubliny se zajištěnými dluhovými obligacemi během krize v r. 2007⁷. Waters v komentáři *Pandemic tech bubbles echo those of the dotcom era*⁸ varuje především před technologickou bublinou, ta se podle něj projevuje právě i růstem zájmu o SPACs. Stejně jako v éře dotcom bubliny na přelomu tisíciletí proudí peníze do začínajících společností. Prostřednictvím SPACs se otevřela cesta na burzu firmám, které dosud nevykázaly žádné příjmy. Stejně jako Tett vidí Waters příčinu v přebytku hotovosti na trzích. Investoři si také podle autora při investování do nových společností dostatečně neuvědomují riziko s tím spojené, jako např. příchod konkurence.

Před boomem SPACs nejnověji na konci června varoval i Jim Chanos, který se zabývá spekulacemi na pokles akcií (*short selling*) a který dokázal úspěšně předpovědět pád firmy Enron na přelomu tisíciletí i Wirecard v loňském roce (oba podniky se dopouštěly rozsáhlých podvodů). Chanos, jehož názor otiskl deník Financial Times v článku *Spac boom is creating 'castles in the sky', Jim Chanos warns*⁹, se domnívá, že by regulační orgány měly zasáhnout proti nereálně příznivým prognózám, kterými se firmy snaží nalákat investory. Dále také varoval před investováním do firem pouze na základě známých osobností, jež transakce často zajišťují (mnohdy jde i o sportovce nebo jiné celebrity). Dle Chanose se na trzích však kromě SPACs vyskytují i další bubliny.

Reakce americké Komise pro kontrolu cenných papírů

Dohledové instituce ve Spojených státech riziko spojené se SPACs a alternativním způsobem vstupu na burzu již zaznamenaly. Jejich sdělení následně přispěla v posledních týdnech k ochladnutí zájmu o tyto transakce. Postupně zpřísnující se reakce Komise pro kontrolu cenných papírů (*Securities and Exchange Commission, SEC*) popisuje článek *Five Key Takeaways From The SEC's Evolving Response To The SPAC Boom*¹⁰. Počátky zájmu SEC o tuto problematiku lze vysledovat do prosince loňského roku, kdy byl nejprve vydán bulletin s informacemi pro investory a výzvou, aby si potenciální investoři dobře prověřili dokumenty související s transakcemi. O pouhé dva týdny později Komise pro kontrolu cenných papírů (resp. její Divize pro korporátní finance) vyzvala SPACs k podrobnějšímu zveřejňování různých okolností souvisejících s transakcemi, mj. pak také k informacím o možném střetu zájmů na straně sponzorů, smluvních povinnostech vůči jiným subjektům, či o potenciálních cílových společnostech. SEC konkrétně požaduje uvádět způsob výběru cílové společnosti či výši poplatků třetím stranám. V březnu letošního roku SEC informovala o účetních pravidlech, která se na tyto transakce vztahují. Na počátku dubna následně ředitel Divize pro korporátní finance John Coates zveřejnil sdělení, ve kterém signalizoval, že by se na transakce související se SPACs (resp. transakce, kdy cílová firma vstupuje na burzu – tzv. „*de-SPAC transactions*“) mohla vztahovat stejná pravidla, jako při vstupu na burzu prostřednictvím IPO¹¹. Ze současného přístupu SEC tak nyní podle autorů vyplývá několik klíčových poučení: je nutné věnovat pozornost otázce střetu zájmů u účastníků transakcí, je třeba transakce správně zohlednit v účetnictví, splnit tzv. registrační

⁷ TETT, Gillian. Bubble warning: even college kids are touting Spacs. In: *FT.com* [online]. October 8, 2020 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e64c3e5e-b990-4904-adfe-139e41a5845b>.

⁸ WATERS, Richard. Pandemic tech bubbles echo those of the dotcom era. In: *FT.com* [online]. January 7, 2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/20a4f647-5db3-40e6-a38c-ec44ddcbd8820>.

⁹ AGNEW, Harriet a ALIAJ, Ortenca. Spac boom is creating 'castles in the sky', Jim Chanos warns. In: *FT.com* [online]. June 25 2021 [cit. 2021-07-01]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/da44b18e-51e5-40ab-9e34-70879952edce>.

¹⁰ MARLIER, Haimavathi V., Martin, Craig D. a Birnbaum, Michael D. Five Key Takeaways from the SEC's Evolving Response to the SPAC Boom. In: *Morrison & Foerster* [online]. 22 Apr 2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.mofo.com/resources/insights/210422-five-key-takeaways.html>.

¹¹ COATES, John. SPACs, IPOs and Liability Risk under the Securities Laws. In: *SEC.gov* [online]. April 8, 2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/public-statement/spacs-ipos-liability-risk-under-securities-laws>.

požadavky (*listing requirements*) a v každé fázi transakce analyzovat tzv. riziko sporu (*litigation risk*) tak, aby účastníci transakcí minimalizovali náklady plynoucí z případných soudních sporů.

Již zmíněné sdělení Johna Coatese *SPACs, IPOs and Liability Risk under the Securities Laws*¹² obsahovalo tři zajímavé závěry, které je nutno zvážit. Jednak je podle Coatese nutné investory o všem transparentně informovat, tak, aby byli schopni učinit vlastní rozhodnutí, jak investovat. Informace o vyhlídkách do budoucna (*forward-looking information*) jsou jistě pro zúčastněné subjekty potřebné a cenné, v některých případech však mohou být zavádějící či podvodné. Specifikem SPACs je dále prodej akcií původních investorů v době fúze. Noví investoři poté kupují akcie již sloučených firem, čímž dochází k významným změnám na straně vlastníků. Z tohoto důvodu je podle autora vhodné na „de-SPAC transakce“ nahlížet stejně, jako na IPO.

Zpříšňováním dohledu se zabývá i článek *A reckoning for Spacs: will regulators deflate the boom?*¹³ deníku Financial Times. Miles Kruppa dává v příspěvku zpřísnění postoje SEC do souvislosti se jmenováním Geryho Genslera, respektovaného regulátora, který zastával významné pozice už v době finanční krize, do čela této instituce. Kromě zvýšené pozornosti SEC však také roste počet soudních sporů, a to i ze strany spekulantů na pokles akcií (*short sellers*), kteří upozorňují na možné podvody u některých konkrétních transakcí (např. Clover Health či Nikola). Někteří odborníci také kritizují, že u SPACs dochází k obcházení legislativy zneužíváním výjimky v zákoně *Private Securities Litigation Reform Act*, která umožňuje při fúzích publikovat informace o budoucích vyhlídkách (*forward looking statements*). U IPO podobné informace zveřejňovat nelze. Předpokládá se však, že se zvýšeným dohledem ze strany SEC dojde k odstranění této „regulační arbitráže“, ze které SPACs dosud těžily. V neposlední řadě se odborníci obávají, že kvůli boomu SPACs chybí dostatek vhodných cílových společností pro akvizici, kvůli čemuž může dojít k přesunu finančních prostředků do firem pochybné kvality (jiné firmy nebudou dostupné v dvouleté lhůtě, kdy je třeba transakci dokončit). Zaznívají také hlasy volající po vyšší odpovědnosti bank.

Nadsazených projekcí zisků si všiml i magazín The Economist, který v článku *The SPAC spectacle: bubbly Wall Street*¹⁴ uvedl, že ani společnosti Google se nepodařilo dosáhnout tak rychle tak vysokého zisku, jaké uvádějí ve svých prognózách některé firmy, které se pokoušejí o vstup na burzu prostřednictvím fúze. Z osmi zkoumaných firem působících v oblasti elektromobility přitom dle zjištění The Economist zamýšlí dosáhnout nereálně vysokých příjmů pět podniků. The Economist vítá, že existuje vedle IPO alternativní možnost vstupu na burzu, zároveň se však přidává k hlasům volajícím po přísnější regulaci (omezení nepřiměřeně velkého podílu akcií, který připadá na zakladatele SPACs či provázání výše odměn se skutečnými výsledky).

Ohlasy v jiných zemích a snaha o uvolnění regulace v Británii

Boom SPACs v USA pochopitelně vyvolal ohlasy i v jiných zemích. Zatím je však sporné, zda se trend dokáže rozšířit i za hranice kontinentu. K situaci v Británii se vyjadřuje komentátor Bryce Elder v příspěvku *London deserves better than to become another Space oddity*¹⁵. Elder připomíná dosavadní regulaci v Británii a rozdíly oproti USA: v Británii platí, že jakmile je vybrána cílová společnost, obchodování s akciemi se pozastaví. Tomuto tématu se věnoval např. i článek *US Spac boom lures UK tech companies in blow to London*¹⁶, který upozornil, že aby se s akciemi mohlo dále obchodovat, je nutné, aby byl zveřejněn prospekt (časový limit, do kdy má dojít ke zveřejnění, přitom není stanovený). To působí problémy akcionářům, kteří nesouhlasí s výběrem cílové společnosti a akcií by se rádi zbavili. Na jaře britský úřad Financial Conduct Authority (FCA) zahájil konzultace k regulaci SPACs. Navržena byla pravidla posilující ochranu investorů. Při splnění specifikovaných

¹² COATES, John, ref. č. 11.

¹³ KRUPPA, Miles a ALIAJ, Ortenca. A reckoning for Spacs: will regulators deflate the boom? In: *FT.com* [online]. May 4, 2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/99de2333-e53a-4084-8780-2ba9766c70b7>.

¹⁴ The SPAC spectacle. *The Economist*. 439(9242), 10, 12. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně z databáze Proquest.

¹⁵ ELDER, Bryce. London deserves better than to become another Spac oddity. In: *FT.com* [online]. March 31 2020 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/9d5adbfe-6045-4ec0-a6b7-608764918b31>.

¹⁶ ASGARI, Nikou, BRADSHAW, Tim a MASSOUDI, Arash. US Spac boom lures UK tech companies in blow to London. In: *FT.com* [online]. February 26 2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/530b1921-5689-4770-853a-0d876ee5fe77>.

podmínek by pak už nemuselo být pozastaveno obchodování s akciemi po dokončení transakce¹⁷. Bryce Elder se nicméně domnívá, že úprava režimu bude s ohledem na rozdíly v právním systému Velké Británie a USA obtížná. Legislativa by také neměla podléhat módním trendům¹⁸.

Možnému rozšíření SPACs v oblasti nemovitostí v Německu (a celé Evropě) se věnoval příspěvek *Warum Immobilien-Spacs in Deutschland eine Nische bleiben werden*¹⁹. I přesto, že se již některé transakce objevily, byli na konci května analytici (mj. Sebastian Schnejdard či Dominique Pfrang) k možnosti boomu SPACs v Evropě spíše skeptičtí. Problémem je mj. nedostatečná transparentnost transakcí – Schnejdard přirovnává transakce doslova ke „kupování zajíce v pytli“. Kriticky se Schnejdard vyjadřuje také k tlaku na výběr cílové společnosti – v případě USA hledá většina investorů cílové společnosti se stejnými parametry a vzhledem k boomu dochází k přeplácení.

Jednou ze zemí, která chce usnadnit podmínky příchodu SPACs, je nyní Izrael. Jak informuje tisková zpráva *Israel makes Tel Aviv exchange SPAC-ready, with focus on tech deals*²⁰, v květnu letošního roku byla stanovena pravidla pro vstup SPACs na izraelskou burzu. Investorům je umožněno získat své peníze zpět, pokud hlasovali proti výběru cílového podniku. Dále ale také pravidla obsahují požadavek na minimální účast institucionálních investorů (70 %) a limit na minimální částku investovanou sponzory (40 milionů šekelů, resp. 12 milionů amerických dolarů). Stejně jako v USA je třeba transakci dokončit do dvou let (v Británii jde o 12 měsíců²¹). V oblasti zájmu Izraele je především technologický sektor, kterým země vyniká.

Otázku regulace (resp. umožnění) SPACs pak také v březnu zkoumaly některé asijské burzy, konkrétně indonéská, hongkongská a singapurská burza. Informoval o tom příspěvek *Asian bourses look to join Spacs craze despite governance concerns*²². Stejně jako v jiných regionech jsou však s růstem zájmu o cílové společnosti v Asii spojeny spíše obavy. V minulosti navíc převažoval přístup alternativní možnosti vstupu na burzu (*backdoor listing*) spíše omezovat. Z transakcí, které byly v letošním roce uzavřeny, jich pouze několik mělo místního sponzora či sponzora, který se v minulosti orientoval na investování v regionu.

Z článků je zřejmé, že boom SPACs v konkrétních zemích je ovlivněn místními specifiky, regulací i obavami či otevřeností daných států. V samotných Spojených státech již kvůli přístupu SEC dochází k útlumu a zatím není zcela jasné, zda se trend rozšíří např. i do Evropy. Výkonná ředitelka Evropského orgánu pro cenné papíry (ESMA) Natasha Cazenave ještě před svým jmenováním v dubnu uvedla, že „Evropská unie by se v zestupu SPACs měla věnovat, je ale ještě příliš brzy na to říci, zda se jedná o bublinu“. V souvislosti s tím je podle Cazenave nutné prověřit patřičnost stávající regulace²³. Pokud by se měly SPACs v Evropě více rozšířit, zdá se, že by se místním „centrem“ SPACs mohla dle Financial Times stát burza v Amsterdamu²⁴.

¹⁷ The FCA has launched a consultation on proposed changes to its Listing Rules for certain special purpose acquisition companies (SPACs). In: *FCA* [online]. First published: 30/04/2021, Last updated: 30/04/2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.fca.org.uk/news/press-releases/fca-consults-strengthening-investor-protections-spacs>.

¹⁸ ELDER, Bryce, ref. č. 15.

¹⁹ KATZUNG, Nicolas. Warum Immobilien-Spacs in Deutschland eine Nische bleiben werden. In: *Handelsblatt.com* [online]. 21.05.2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: https://archiv.handelsblatt.com/document/HBON_HB%2027210966.

²⁰ RABINOVITCH, Ari. Israel makes Tel Aviv exchange SPAC-ready, with focus on tech deals. In: *Reuters.com* [online]. May 24, 2021:17 PM CEST [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/middle-east/israel-makes-tel-aviv-exchange-spac-ready-with-focus-tech-deals-2021-05-24/>.

²¹ ELDER, Bryce, ref. č. 15.

²² RUEHL, Mercedes. Asian bourses look to join Spacs craze despite governance concerns. In: *FT.com* [online]. March 5 2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/52d27e05-6a36-4800-8863-b687a702d635>.

²³ JONES, Huw a SCHUETZE, Arno. UPDATE 2-EU needs to study rise of SPACs, says ESMA exec candidate. In: *Reuters.com* [online]. April 22, 2021 1:55 PM [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/eu-regulator-spac-idCNLN2MF0JW>.

²⁴ ASGARI, Nikou a MORRIS, Stephen. European bankers set sights on Amsterdam as regional Spac capital. In: *FT.com* [online]. February 17 2021 [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/240293a8-20ed-4cf3-a5ec-63dc1c2d9076>.

Daně

Stefanie Geringer

Accelerated depreciation and loss-carry back : income tax measures to strengthen the Austrian economy in the face of COVID-19

Zrychlené odpisování a uplatnění daňové ztráty : opatření u daně z příjmů k posílení rakouské ekonomiky čelící epidemii covid-19

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 4, p. 162-164

Autorka seznamuje s některými nástroji, které Rakousko přijalo jako opatření napomáhající k zotavení podniků z hospodářských dopadů pandemie covid-19. V oblasti přímých daní se jednalo o dva typy zrychlených odpisů a dočasné zavedení možnosti zpětného uplatnění daňové ztráty pro fiskální rok 2020. Článek blíže představuje tato opatření, zaměřuje se na jejich základní aspekty a specifika s ohledem na uplatnění v praxi. Zavedení institutu zpětného uplatnění daňové ztráty do rakouského zákona o daních z příjmu je autorkou pozitivně hodnoceno jako efektivní nástroj snižování finančního tlaku na podnikatele, který umožní zvýšení likvidity v problematických časech. - Poznámky.

Cécile Brokelind

An overview of legal issues arising from the implementation in the European Union of the OECD's Pillar One and Pillar Two blueprint

Přehled právních problémů vyvstávajících z implementace obou pilířů dvoupilířového principu zdanění OECD v Evropské unii

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 5, p. 212-219

Diskuze nad různými právními otázkami, které nejsou zcela vyjasněny a které souvisí s aplikací tzv. dvoupilířového principu zdanění digitální ekonomiky v EU. Tyto otázky byly prezentovány na semináři švédské pobočky Mezinárodní fiskální asociace, který se konal v prosinci 2020. Konkrétně jde např. o kompatibilitu s primárním právem Evropské unie či kompatibilitu s evropskou směrnicí o DPH. - Poznámky.

Francesco de Lillo, Teresa Morales and Oana Popa

Brexit: selected tax implication of the Trade and Cooperation Agreement

Brexit: vybrané daňové důsledky Dohody o obchodu a spolupráci

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 4, p. 165-169

Stručný popis vybraných daňových důsledků Dohody o obchodu a spolupráci mezi EU a Velkou Británií (TCA), která upravuje vzájemné vztahy od 1.1.2021. Dohoda vytváří systém volného obchodu mezi EU a Velkou Británií bez celních a množstevních omezení, nicméně celní formality a kontroly se nově uplatňují v oblasti přeshraničních dodávek a dodávky zboží jsou předmětem DPH z dovozu. Autoři se zaměřují na nepřímé zdanění přeshraničního obchodu, státní pomoc a kontrolu státní podpory, bilaterální daňové smlouvy a platnost směrnic v oblasti přímého zdanění, oblast vyhýbání se dani i správní spolupráci v záležitostech daní a sociálního zabezpečení. - Poznámky.

Jefferson P. VanderWolk

Carbon tax : the global perspective

Uhlíková daň : globální pohled

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 5, p. 250-255

Autor v článku stručně shrnuje argumenty pro používání uhlíkových daní v souvislosti s Pařížskou klimatickou dohodou z r. 2015, ve které se státy zavázaly k udržení růstu globální průměrné teploty pod hranicí 2 °C ve srovnání s hodnotami před průmyslovou revolucí. Dále je popsán současný stav, tj. které státy danou daň mají konkrétně zavedenou. Autor se věnuje také použití uhlíkové daně v kontextu dalších opatření na omezení uhlíkových emisí i v kontextu globální daňové politiky. - Poznámky.

Bev Dahlby and Ergete Ferede

Corporate income tax and economic growth : further evidence from Canadian provinces

Daň z příjmů právnických osob a hospodářský růst : další poznatky z kanadských provincií

FinanzArchiv, Vol. 77, (2021) No. 1, p. 59-82

Analýza vlivu změny sazby daně z příjmů právnických osob v Kanadě na tempo hospodářského růstu v letech 1981-2016. Je zjištěno, že s poklesem daňové sazby je spojeno statisticky významné zvýšení tempa růstu. Konkrétně snížení sazby daně o 1 p. b. vede ke zvýšení tempa růstu o 0,12 p. b. po čtyřech letech od této změny. - Poznámky.

Barbara Pořízková

Daňová ztráta ve světle judikatury NSS

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 35-37

Autorka shrnuje, jak se vnímání daňové ztráty jako zcela výjimečné odčitatelné položky se zvláštními pravidly pro její uplatnění postupem času v návaznosti na judikaturu Nejvyššího správního soudu měnilo. Přibližuje relevantní usnesení NSS v době účinnosti zákona o správě daní a poplatků, změnu výkladu uplatnění ztráty s přijetím nové procesní úpravy – daňového řádu - i další posun při výkladu pravidel pro uplatnění daňové ztráty a běhu prekluzivní lhůty.

Adéla Nekvasilová

Daňové ráje ztrácejí na oblibě

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 5, s. 21-22

Příspěvek se zaměřuje na současný postoj EU i české vlády k problematice daňových rájů, na změnu přístupu Kypru k pobídkám pro zahraniční vlastníky firem i na zprovoznění rejstříku skutečných majitelů firem registrovaných na Kypru. Autorka uvádí, že na důležitost postihu daňových rájů upozornila i koronavirová pandemie, kdy členské státy EU bojující s krizí vzniklou lockdowny v jednotlivých ekonomikách přišly až o 10 miliard dolarů ve prospěch nizozemského daňového ráje. U české vlády polemicky hodnotí postoj k country-by-country reportingu a neochotu k řešení problému s odlivem financí do daňových rájů.

Václav Benda

DPH při dovozu zboží nízké hodnoty

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 29, (2021) č. 2, s. 14-18

Od 1.7.2021 nabydou účinnosti změny předpisů EU v oblasti DPH a v celní oblasti, které se promítají do českého zákona o DPH a do celního zákona. Novelizacemi dojde zejména k úpravě pravidel pro zdaňování dovozu zboží nízké hodnoty (hodnota nepřesahuje 150 eur). Přestane platit dosavadní osvobození od daně při dovozu zboží nepatrné hodnoty, tj. do 22 eur. V článku jsou nejprve stručně vysvětlena obecná základní pravidla pro uplatňování daně při dovozu zboží, která se od 1.7.2021 nezmění. V návaznosti na to autor charakterizuje platné podmínky pro osvobození od daně při dovozu zboží a dále upozorňuje na očekávané změny v této oblasti. Představuje základní principy nových zvláštních režimů pro přiznávání DPH při dovozu zboží nízké hodnoty (§ 109c až 109g) a rozšíření dovozního režimu zvláštního režimu jednoho správního místa. Problematika je dokreslena několika praktickými příklady.

Mauro Manca

EU DAC7 proposal further strengthens EU tax administrative cooperation, even in respect of digital platforms

Návrh evropské směrnice DAC7 dále posiluje spolupráci daňových správ zemí EU, dokonce s ohledem na digitální platformy

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 4, p. 139-146

Příspěvek detailně představuje návrh nejnovější novely evropské směrnice o správní spolupráci v oblasti daní (2011/16/EU) z července 2020 - DAC7 - s účinností od 1.1.2023. Návrh DAC7 usiluje o úpravu některých ustanovení o výměně informací a správní spolupráci a o rozšíření oblasti automatické výměny informací ve vztahu k informacím oznamovaným provozovateli digitálních platforem s oznamovací povinností. Chce místním daňovým správám zajistit přístup k informacím o příjmech generovaných prostřednictvím digitálních platforem a umožnit jim efektivní kontrolu zdanění těchto příjmů díky

spolupráci národních finančních správ. Autor se věnuje zejména problematice "předvídatelné relevance" požadovaných informací ("foreseeable relevance") (čl. 5a), skupinovým žádostem o výměnu informací, rozsahu vyměňovaných informací, digitálním obchodním platformám (č. 8ac) i posílení vzájemných kontrol a společných auditů. - Poznámky. -- K souhlasu EP s návrhem směrnice DAC7 viz European taxation č. 5/2021, s. EU-14-EU-15.

Evropská komise: Zdanění podniků pro 21. století

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 11, příl. Legislativa s. iii-iv

Stručná informace o přijetí sdělení "Zdanění podniků pro 21. století", které stanoví jak dlouhodobou vizi zajištění spravedlivého a udržitelného podnikatelského prostředí a daňového systému EU, tak daňovou agendu pro příští dva roky s cílenými opatřeními, která mají podpořit investice a podnikání a zajistit účinné zdanění. Celá agenda doplňuje probíhající práci na mezinárodní reformě daní z příjmů právnických osob. Evropská komise chce do r. 2023 předložit nový legislativní rámec pro zdanění podniků v EU (BEFIT), ten nahradí projednávaný návrh společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB). Článek představuje doporučená opatření.

Adrian J. Sawyer

Expanding the Commissioner's core powers : should New Zealanders be concerned?

Rozšiřování klíčových pravomocí komisaře pro vnitřní příjmy : měli by se obyvatelé Nového Zélandu obávat?

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 4, p. 162-173

Srovnání pravomocí komisaře pro vnitřní příjmy (tj. správce daně) a práv a povinností daňových poplatníků na Novém Zélandu. Navzdory doporučením nezávislé zprávy zpracované v letech 2017-2019 nedochází na Novém Zélandu k posilování práv daňových poplatníků, ale spíše k rozšiřování pravomocí komisaře pro vnitřní příjmy (konkrétně např. možnost sběru dat). To autor hodnotí kriticky. - Poznámky.

Bob Michel

French Supreme Administrative Court finds taxpayer in ValueClick case used an agency permanent establishment to sell online advertising services in France through local subsidiary

Francouzský Nejvyšší správní soud v případě ValueClick došel k závěru, že plátce daně použil k prodeji online reklamních služeb ve Francii prostřednictvím místní pobočky tzv. stálou provozovnu z titulu závislého zástupce

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 4, p. 154-161

Autor v článku představuje rozhodnutí francouzského Nejvyššího správního soudu v případě ValueClick, ve kterém se jednalo o to, zda ValueClick (později Conversant) jako zahraniční společnost s pobočkou ve Francii, poskytující ve Francii reklamní služby, má v zemi stálou provozovnu a je tedy povinna platit daně. Společnost ValueClick považovala za svou stálou provozovnu irskou pobočku, ve Francii však zaměstnávala mnohem více zaměstnanců, kvůli čemuž se správce daně domníval, že má firma ve Francii stálou provozovnu pro účely DPH (fixed establishment) i pro účely daně z příjmu (permanent establishment). Nejvyšší správní soud rozhodl, že společnost ValueClick Ireland ve Francii podnikala prostřednictvím tzv. "stálé provozovny z titulu závislého zástupce" ("agentské stálé provozovny"; agency permanent establishment, agency PE). - Poznámky.

Ondřej Moravec

K ochraně legitimních očekávání při správě daní

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 8-13

Ústavní podstata práva na ochranu legitimních očekávání vyžaduje, aby případná legitimní očekávání daňových subjektů byla rozpoznána a řádně zohledněna, a to jak správcem daně, tak i správními soudy. Autor rozebírá podklad legitimního očekávání a zaměřuje se na judikaturu Nejvyššího správního soudu o uplatňování zásady ochrany legitimních očekávání. Všimá si střetu legitimních očekávání se zásadou legality i unijní dimenze práva na ochranu legitimních očekávání. Přibližuje také nálezy ÚS ve věci Doreal a dovozuje, že praktická soudní ochrana legitimních očekávání je komplikována jednak tím, že tato ochrana je v řadě případů spíše proklamativní, a také proto, že prosazení zásady legality na úkor zásady legitimacy je mnohdy prezentováno jako pouhá výjimka z pravidla, která musí být ospravedlněna silnými okolnostmi. - Poznámky.

Zdeněk Burda

Nad některými otázkami týkajícími se svědků v daňovém řízení

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 24-27

Článek zdůrazňuje důležitost účasti svědka pro vylepšení důkazní pozice daňového subjektu před finančním úřadem a poukazuje na některé praktické problémy, které v daňovém řízení mohou v souvislosti s účastí svědků nastat. Zvažuje např., zda má subjekt využít právo účasti při výslechu svědka, možnost odmítnutí výpovědi, zda je finanční úřad povinen provést výslech navrženého svědka, kde má být výslech proveden a zda je nutno přihlédnout k časovým možnostem daňového subjektu, který se chce výslechu zúčastnit. Věnuje se také postupům správce daně při výslechu svědka, jejich konfrontaci, rozsahu paměti svědka, jeho možnému zpochybnění i nepoužití výpovědi jako důkazního prostředku. Řešení problematiky je ilustrováno řadou příkladů.

Jana Jarešová, David Cafourek

Nepřípustnost daňového tvrzení v nalézacím řízení před a po 1.1.2021

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 14-19

Článek osvětluje změny v oblasti nepřípustnosti daňového tvrzení provedené novelou daňového řádu s účinností od 1.1.2021 (č. 283/2020 Sb.). Autoři nejprve charakterizují právní nepřípustnost podání daňového tvrzení do 31.12.2020, poté přibližují posílení principu nepřípustnosti daňového tvrzení od ledna 2021 (§ 145a odst. 1 až 3). Věnují se nalézacímu řízení a jeho zahájení, posílení hierarchie zahájení a problematice daňového tvrzení podaného po uplynutí lhůty stanovené ve výzvě. Následně rozebírají daňové tvrzení podané po zahájení daňové kontroly a otázku penále (výjimka z povinnosti uhradit penále, penále v případě nepřípustného daňového tvrzení). - Poznámky.

Jiří Nesrovnal, Tomáš Hajdušek

Nová možnost zpětného uplatnění daňové ztráty : některé praktické aspekty

Účetnictví, Sv. 2021, č. 6, s. 31-37

V r. 2020 byla schválena novela zákona o daních z příjmů, která umožňuje zpětné uplatnění daňové ztráty (loss carry-back). V minulosti mohli podnikatelé uplatňovat dosaženou ztrátu pouze vůči budoucím ziskům. Dle dřívější úpravy se tak mohli v problémech ocitnout podnikatelé, kteří běžně dosahovali zisku, ale v určitém období se náhle dostali do ztráty. Nová úprava umožňuje ztrátu uplatnit zpětně proti ziskům v minulých dvou zdaňovacích obdobích. Autoři v článku předkládají některé sporné otázky ohledně vzdání se práva na uplatňování daňové ztráty do budoucna, ke kterým se následně vyjadřovali odborníci z GFŘ. Konkrétně šlo o tyto body: lhůta, ve které se poplatník musí vzdát práva na uplatnění daňové ztráty do budoucna; realizace práva vzdát se práva na uplatnění daňové ztráty do budoucna v případě dodatečného doměření daňové ztráty; způsob realizace práva na vzdání se možnosti uplatňovat daňovou ztrátu do budoucna; nutnost vzdát se práva na uplatnění ztráty do budoucna, i když ji poplatník plně využije zpětně. - Poznámky.

Zdeněk Burda

Opravy DPH v případě, že se neprokáže uskutečnění plnění : výběr u judikatury

Daně a právo v praxi, Sv. 26, (2021) č. 6, s. 48-56

Informace o vybraných rozsudcích týkajících se případů neprokázaného uskutečnění daňového plnění u DPH. Autor nejprve představuje rozsudky Soudního dvora EU, které jsou u harmonizované daně z přidané hodnoty východiskem pro rozhodování českých soudů. Věnuje se opravě daně u plnění, které nemělo být zdaňováno; neprokázání uskutečnění zdanitelného plnění a různým přístupům státních orgánů u odběratele a dodavatele; dobré víře v případě zpochybněných obchodů; fiktivním dodávkám za účelem získání úvěru bez snahy o daňové zvýhodnění. Poté přibližuje rozsudky NSS ve věci potenciální nutnosti prokázat, že se zdanitelné plnění uskutečnilo, aby bylo možno státem požadovat DPH na výstupu; zrušení DPH uvedené na daňovém dokladu, když plnění je fiktivní; včasnosti přijetí opatření zabraňujících daňové ztrátě státu; povinnosti přiznat a zaplatit daň na výstupu, když nebylo prokázáno přijetí plnění na vstupu.

Tomáš Hajdušek

Počátek a konec běhu úročené doby při nezákonné exekuci

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 59-62

Článek seznamuje se sporem o počátek běhu úročené doby u přiznaného úroku za nezákonně vedenou exekuci a s následným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu (č.j. 3 Afs 155/2019-40). Tento rozsudek výrazně zasáhl do dosavadní ustálené praxe správců daně. Autor rozebírá tento výkladový zlom, kdy NSS dospěl k názoru, že daňovému subjektu náleží úrok z neoprávněného jednání správce daně počítaný od zahájení daňové exekuce bez ohledu na její další konkrétní průběh. Správce daně nesmí mít neoprávněně k dispozici peněžní prostředky daňového subjektu po určité období, které by nebylo kryto úrokem z neoprávněného jednání správce daně. Autor dovozuje, že závěry jsou plně přenositelné i na novou právní úpravu, resp. za účinnosti novely daňového řádu č. 283/2020 Sb. Krátce se také věnuje nové právní úpravě řízení o námitkách proti postupu správce daně při placení daně. - Poznámky.

Helena Machová

Příjmy ze soutěží a výher

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 29, (2021) č. 7-8, s. 8-11

Příjmy ze soutěží a výher jsou (až na výjimky) považovány za ostatní příjmy (§ 10 ZDP) a v řadě případů jsou tyto příjmy od daně osvobozeny. Pokud tomu tak není a příjmy z výher či soutěží nesplňují podmínky pro osvobození, daň sraží a odvádí pláče, tedy subjekt, který soutěž či slosování pořádá a výhru vyplácí. Výherci tedy v souvislosti s těmito příjmy žádné daňové povinnosti nevznikají. Za sražení či nesražení daně a její odvod ve správné výši a ve správném termínu odpovídá pláče. Jiné je to pouze v případě výher profesionálních sportovců. Jejich výhry se zdaňují standardním způsobem podle § 6 ZDP (je-li sportovec zaměstnancem) nebo podle § 7 ZDP (když je sport provozován jako samostatná činnost). Problematika je ilustrována několika příklady.

Sophie Chatel and Jinyan Li

Repurposing Pillar One into an incremental global tax for sustainability : a collective response to a global crisis

Změna účelu prvního pilíře dvoupilířového principu zdanění na tzv. přírůstkovou globální daň za udržitelnost : společná reakce na globální krizi

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 5, p. 230-249

Autorky navrhují, jak přeměnit první pilíř tzv. dvoupilířového principu OECD v daň, jejímž účelem bude podpora celosvětového udržitelného rozvoje. Současná podoba úpravy zdanění nadnárodních společností je podle nich příliš odtržená od globální klimatické krize. Základem nové daně "Tax for Sustainability" je dvoupilířový princip OECD navržený za zcela jiným účelem, v návrhu autorek však představuje nástroj pro zdanění nadnárodních podniků s cílem financovat společné výdaje různých států na udržitelný rozvoj. - Poznámky.

Enrique Sánchez de Castro Martín Luengo

Spanish real estate investment by non-resident individuals : the relationship between Spanish wealth tax and tax treaties in the opinion of the High Court of Justice of the Balearics

Investice do nemovitostí ve Španělsku učiněné nerezidenty : vztah mezi španělskou daní z majetku a daňovými smlouvami v rozhodnutí Vrchního soudu na Baleárských ostrovech

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 4, p. 193-198

V prosinci 2020 rozhodl Vrchní soud na Baleárských ostrovech, že v případě, kdy nerezidentní společnosti, jejichž majitelé jsou také nerezidenti, investují do nemovitostí ve Španělsku, nevztahuje se na tyto investice daň z majetku. Ve svém rozhodnutí vrchní soud také objasnil vztah mezi smlouvou o zamezení dvojího zdanění uzavřenou mezi Německem a Španělskem a španělským zákonem o dani z majetku (Ley del Impuesto sobre el Patrimonio; Net Wealth Tax Law; LIP). V článku je okomentováno nynější rozhodnutí, mj. i v kontextu dřívějších případů projednávaných před soudy, ve kterých bylo rozhodnuto jinak. - Poznámky.

Alena Wágner Dugová, Kateřina Devlin

Správa daní a trestní právo daňové z pohledu novely trestního zákoníku

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 67-71

Autorky připomínají některé aspekty trestního práva daňového s důrazem na změny vyplývající ze zákona č. 333/2020 Sb., který s účinností od 1.10.2020 novelizuje trestní zákoník a trestní řád. Informují o podnětech předaných finančními úřady orgánům činným v trestním řízení (OČTR) v letech 2011-2019, charakterizují obecnou oznamovací povinnost státních orgánů i povinnost součinnosti správce daně s OČTR. Následně se zaměřují na trestné činy daňové a změnu hranice výše škody (zkrácení daně, neodvedení daně a zkraslování údajů). Dále rozebírají účinnou lítost jako okolnost způsobující zánik trestní odpovědnosti ve vztahu k trestným činům daňovým, změnu v ukládání peněžitých trestů a dopady trestního řízení do správy daní, především na lhůtu pro stavení daně. - Poznámky.

Ivan Macháček

Stravenky a stravenkový paušál

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 16, (2021) č. 8, s. 10-14

S účinností od 1.1.2021 zavedl zákon č. 609/2020 Sb. další formu podpory stravování zaměstnanců, a to peněžitý příspěvek na stravování, tzv. stravenkový paušál. Zaměstnavatelé tak mohou poskytovat svým zaměstnancům daňově zvýhodněné stravování ve třech formách: ve vlastním stravovacím zařízení, prostřednictvím jiných subjektů (zahrnuje i poskytování stravenek) a poskytováním peněžitého příspěvku na stravování. Autor rozebírá a na praktických příkladech dokládá problematiku daňového řešení stravenek a stravenkového paušálu u zaměstnavatele a daňové řešení nepeněžitých a peněžitých příspěvků na stravování s ohledem na příjmy zaměstnance. -- Blíže ke změnám v nákladech na stravování v příspěvkových organizacích viz s. 65. -- Ke stravenkovému paušálu a stravném v jednom dni viz Daně a právo v praxi č. 6/2021, s. 27-28.

Ondřej Houska

Svět se domluvil na novém způsobu danění Googlu či Facebooku i minimální sazbě daně : zdanění nadnárodních firem

Hospodářské noviny, Sv. 65, (2021) č. 129 (7.7.2021), s. 10

Článek informuje o podstatných změnách v danění příjmů velkých technologických společností odsouhlasených na půdě OECD a o zavedení minimální 15procentní sazby daně z příjmů právnických osob. Danit nikoliv podle fyzické přítomnosti, ale podle skutečného místa podnikání mají nejen digitální giganty, ale všechny nadnárodní společnosti s ročními výnosy přes 20 miliard dolarů (430 miliard Kč). Minimální daň ve výši 15 procent by mohla ČR přinést zvýšení daňových příjmů o více než 6 miliard korun ročně. -- Viz také komentář na s. 12.

Nupur Jalan and Akshara Rao

The Cairn arbitration award : retrospective taxation of indirect share transfers in India breaches bilateral investment treaty

Rozhodnutí o arbitráži v případě Cairn : retrospektivní zdanění nepřímého převodu akcií v Indii porušuje bilaterální investiční smlouvu

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 5, p. 220-229

Autorky v článku detailně analyzují případ, který byl projednáván před Stálým rozhodčím soudem v Haagu a ve kterém se soudila energetická společnost Cairn se sídlem v Edinburghu s Indií kvůli možnému porušení bilaterální investiční smlouvy z r. 1994. Dle rozhodčího nálezu porušila Indie princip spravedlivého a rovného zacházení ("fair and equitable treatment"), když společnosti v r. 2012 uložila retrospektivně daňovou povinnost vztahující se k transakci z r. 2006. V době, kdy transakce spočívající v nepřímém převodu akcií proběhla, však ještě daná transakce zdanění nepodléhala. Indická vláda je nyní povinna uhradit investorům způsobenou škodu v částce 1,2 miliardy dolarů navýšenou o úroky a další náklady. - Poznámky.

Gianmaria Alberto Carlo Favalaro

The exchange of tax information between EU member states and third countries : privacy and data protection concerns

Výměna daňových informací mezi členskými státy EU a třetími státy : obavy o ochranu soukromí a dat

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 4, p. 133-146

Výrazný nárůst objemu osobních údajů zpracovávaných v rámci mezinárodní výměny daňových informací vede k závažným obavám o ochranu soukromí a dat. Článek přináší analýzu hlavních problémů, které vznikají při výměně daňových informací mezi členskými státy EU a třetími státy, s ohledem na aktuální rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora EU. Autor představuje právní úpravu ochrany soukromí a ochrany osobních údajů použitelnou pro oblast výměny daňových informací, hlavní rysy rámce výměny těchto informací mezi EU a třetími státy (zejména USA a Velká Británie) a procesní práva přiznaná subjektům údajů. Dále rozebírá právní nástroje sloužící k povolení přenosu dat (případy Schrems), také s ohledem na post-brexítové prostředí. Následně přibližuje alternativní právní základy (např. doložky o důvěrnosti nebo ochraně) sloužící k zajištění minimální ochrany soukromí a dat. - Poznámky.

Mário H. Martini and Ronald Russo

The International Compliance Assurance Programme : review of the full programme

Program ICAP : zhodnocení finální verze programu

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 4, p. 174-183

Na virtuálním zasedání Fóra daňových správ (Forum on Tax Administrations, FTA), které proběhlo v prosinci 2020, bylo oznámeno spuštění "ostré verze" programu ICAP. Předtím proběhly dva pilotní programy v letech 2018 a 2019. Program cílí na velké nadnárodní podniky, které v důsledku svého podnikání v různých jurisdikcích čelí daňovým rizikům. V článku jsou popsány jednotlivé fáze programu včetně toho, jak se podnik k ICAP může připojit. Dále autoři srovnávají nynější (finální) verzi ICAP s pilotní verzí a komentuje i nedostatky celého programu. - Poznámky.

Luca Metelli, Filippo Natoli

The international transmission of US tax shocks : a proxy-SVAR Approach

Mezinárodní přenos daňových šoků z USA : proxy-SVAR přístup

IMF Economic Review, Vol. 69, (2021) No. 2, p. 325-356

Autoři zkoumají mezinárodní šíření daňových šoků, majících původ v USA. K analýze používají globální vektorový model korekce chyb a metodiku proxy-SVAR, s jejichž pomocí identifikují šoky v sazbě daně z příjmů právnických a fyzických osob. Zároveň poukazují na relevanci tohoto tématu, které nabylo na významu hlavně v souvislosti s recesí následující po světové hospodářské krizi. Výsledkem výzkumné práce je zjištění, že co se týče fiskálního multiplikátoru, efekty domácí ekonomiky na šoky v dani z příjmu právnických osob jsou silnější než v případě daně fyzických osob. Zároveň byly identifikovány tzv. spillovers, které byly veskrze pozitivní, ačkoliv spíše malé. Autoři závěrem konstatují, že hlavním transmisním kanálem pro šíření daňových šoků z USA je podpora exportu v příjmacích ekonomikách, jež je stimulována silnou americkou poptávkou a znehodnocením reálného směnného kurzu. - Poznámky.

Ann O'Connell

The OECD on taxation and philanthropy : an Australian report card

Postoj OECD ke zdanění a dobročinnosti : zjištění o Austrálii ze zprávy OECD

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 5, p. 202-211

V listopadu 2020 publikovala Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj zprávu "Taxation and Philanthropy" (Zdanění a dobročinnost). Ze závěrů zprávy, ve které byla posuzována data ze 40 členských i nečlenských zemí OECD, vyplývá, že poskytování daňových úlev na dobročinné aktivity je relativně běžné, konkrétní specifika daňových úlev se však napříč zeměmi liší. Autorka v příspěvku komentuje výsledky zprávy a blíže popisuje situaci v Austrálii. - Poznámky.

Amar Mehta

Treaty characterization of software income : the Indian Supreme Court's landmark decision of March 2021

Charakterizace příjmů ze software v daňových smlouvách : průlomové rozhodnutí indického Nejvyššího soudu z března 2021

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 4, p. 184-191

Podrobná analýza průlomového rozhodnutí indického Nejvyššího soudu, který se zabýval tím, zda se příjmy daňových nerezidentů za software považují za licenční poplatky (royalties) dle příslušných daňových smluv. Představena jsou také dřívější soudní rozhodnutí v této věci. - Poznámky.

Chris Giles, George Parker

UK secures exemption in global tax reform

Velká Británie si zajistila výjimku v globální daňové reformě

Financial Times, Vol. 2021, No. 40748 (1.7.2021), p. 2

Velká Británie vyjednala v rámci OECD výjimku z globálního zdanění pro svůj bankovní sektor. V rámci prvního kola vyjednávání o tzv. prvním pilíři tlačila Velká Británie a Francie na zdanění velkých technologických společností v místě tvorby zisku, což se týká zejména amerických technických společností. USA souhlasily s větším důrazem na lokální odvod daně vlastních společností, trvají však na tom, že první pilíř platí i pro britský bankovní sektor. USA dále požadují zrušení jednotlivých zákonů o digitální dani, přijatých mj. v některých členských státech EU, s tím, že budou výhledově nahrazeny vlastní americkou legislativou.

Monika Sušánková

Uplatňování nezdanitelné části úroků z úvěru ve světle rozsudků Nejvyššího správního soudu

Daně a právo v praxi, Sv. 26, (2021) č. 6, s. 39-42

Příspěvek se zabývá uplatněním nezdanitelné části základu daně z titulu zaplacených úroků z úvěru na bytovou potřebu podle § 15 odst. 3 a 4 zákona o daních z příjmů v případě staveb zapsaných v katastru nemovitostí jako objekty k rekreaci, které jsou však užívány k trvalému bydlení. Finanční správa konzistentně a předvídatelně celá léta poplatníkům tyto úroky nezohledňuje. Autorka přibližuje nový názor Nejvyššího správního soudu, prezentovaný v rozsudcích čj. 1 Afs 133/2019-34 a čj. 1 Afs 453/2020-27, že je třeba zjistit skutečný stav věci a konkrétní účel a způsob využívání dotčené nemovitosti, o níž daňový subjekt tvrdí, že se jedná o realizaci bytové potřeby. Upozorňuje na ustálenou správní praxi, kterou nyní NSS zpochybnil, i na problémy plynoucí z nového výkladu NSS.

Vít Křivánek

Úrok ze zadrženého odpočtu – never-ending story?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 50-55

Příspěvek se zabývá aktuálním vývojem problematiky finanční kompenzace plátcům DPH, kterým správce daně neoprávněně dlouho zadržuje vykázaný nadměrný odpočet (úrok ze zadrženého odpočtu). Autor charakterizuje pojem úroku ze zadrženého odpočtu, jeho odlišnosti od úroku z nesprávně stanovené daně a přibližuje legislativní i judikatorní historii tohoto pojmu (také judikát Kordárna z r. 2014). Poté rozebírá přelomový rozsudek NSS sp. zn. 1 Afs 445/2019 ve věci EP Energy Trading a.s. i související změnu dosavadního právního názoru a přístupu k vyplácení úroku z nadměrného odpočtu orgány finanční správy. Popisuje Metodický pokyn GŘ ze 7.10.2020 k přiznání úroku ze zadrženého nadměrného odpočtu od 1.1.2015 do 30.6.2017. - Poznámky.

Chris Giles

World's leading economies agree on global minimum corporate tax rate

Přední ekonomiky světa se shodly na globální minimální sazbě korporátní daně

Financial Times, Vol. 2021, No. 40749 (2.7.2021), p. 1

Jednání o globální korporátní dani v rámci OECD přineslo výsledek v podobě shody na minimální 15% hranici. Konsensus, dosažený mezi 130 zeměmi, vstoupí v platnost během r. 2023 v implementační fázi.

Zdeněk Kuneš

Zákon o DPH : novela od 1. července 2021. (1.)

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 22, (2021) č. 8, s. 3-7

Článek uvádí přehled nejdůležitějších změn zákona o dani z přidané hodnoty, obsažených ve sněmovním tisku č. 867. S jejich účinností se počítá od 1.7.2021. Rozebírá vymezení základních pojmů (zahraniční osoba, provozovatel elektronických rozhraní, prodej zboží na dálku), novou povinnost registrace za plátce, registraci identifikované osoby, místo plnění při dodání zboží, místo plnění při prodeji zboží na dálku a místo plnění při prodeji dovezeného zboží na dálku. Dále se věnuje místu plnění při poskytnutí telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytované služby osobě nepovinné k dani; dodání zboží usnadněnému provozovatelem elektronického rozhraní; dodání a pořízení nových dopravních prostředků uvnitř území EU a uskutečnění zdanitelného plnění při dodání zboží a poskytnutí služby.

Lucie Kořínková

Změna pravidel DPH u elektronického obchodování. 1. část

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 29, (2021) č. 7-8, s. 12-15

S účinností od 1.7.2021 dochází ke změnám v uplatňování DPH u elektronického obchodování, nová pravidla pro přeshraniční operace budou účinná na úrovni celé EU. Autorka postupně seznamuje s očekávanými změnami. V této části se zaměřuje na pojem tzv. domnělého dodavatele, kterým může být elektronické rozhraní, na zvláštní režim jednoho správního místa (mini-one stop shop, MOSS) a podrobněji představuje zvláštní režim Unie (kdo a v jakých případech ho může využít, prodej zboží na dálku, přeshraniční poskytnutí služeb). -- Více k pravidlům pro e-commerce a rozšíření zvláštního režimu jednoho správního místa viz Daně a účetnictví bez chyb... č. 8/2021, s. 29-32. -- Podrobně k novele zákona o DPH viz DPH aktuálně č. 12-13/2021, s. 1-7 a v čas. Daňový a účetní TIP č. 13/2021, s. 1-6.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 26, (2021) č. 6

Zdanění příjmů neprokázaného vzniku a původu (s. 2-8); Časové hledisko při podání daňových přiznání, úhrady daně a sankcí za nesplnění zákonných podmínek (s. 9-15); Možnosti daňového odpisování hmotného majetku v roce 2021 (s. 16-23); Nutné vedlejší výdaje při pracovní cestě (s. 24-26); Stravenkový paušál a stravné v jednom dni (s. 27-28); Osoba bez plátce pojistného ve zdravotním pojištění (s. 29-31); Pojištění při výkonu povolání a další pojistky potřebné pro činnost zdravotníků (s. 32-38); Uplatňování nezdanitelné části úroků z úvěru ve světle rozsudků Nejvyššího správního soudu (s. 39-42); Spotřební daň ze zahřívání tabákových výrobků, správa této spotřební daně, přechodná ustanovení a komparace se slovenskou právní úpravou (s. 43-47); Opravy DPH v případě, že se neprokáže uskutečnění plnění - výběr z judikatury (s. 48-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 22, (2021) č. 8

Zákon o DPH (1.) - novela od 1. července 2021 (s. 3-7); Spotřební daně - změny (s. 8-11); Stavební právo - nová koncepce (s. 12-15); Režim paušální daně z pohledu zdravotního pojištění (s. 20-21); Rozšíření zvláštního režimu jednoho správního místa (s. 29-32); Povinná elektronická podání (s. 33-36); Daně - daňové a nedaňové výdaje (s. 41-45); Dlouhodobý hmotný majetek (s. 51-53); Prodej a pacht podniku - pracovněprávní souvislosti (s. 54-57); Překážky v práci na straně zaměstnance (s. 61-63); Rozvrh pracovní doby - volnost v úpravě (s. 67-70); Samostatná výdělečná činnost - souběh zaměstnání (s. 71-72).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 29, (2021) č. 7-8

Bližší k některým ustanovením zákona o daních z příjmů ve vztahu k fyzickým osobám - 9. část (s. 3-7); Příjmy ze soutěží a výher (s. 8-11); Změna pravidel DPH u elektronického obchodování - 1. část (s. 12-15); DPH při bezúplatném poskytnutí služby (s. 16-21); Daň z přidané hodnoty v nájemních vztazích v roce 2021 (s. 22-27); Novela daňového řádu - č. 283/2020 Sb. (s. 28-33); Rozsudek SD EU ve věci

"Určení počátku běhu prekluzivní lhůty pro opravu daně u definitivně nedobytné pohledávky" z pohledu daně z přidané hodnoty - C-507/20-FGSZ (s. 34-36); Likvidace společnosti - účetní a daňový pohled (s. 37-40); Dohody a zdravotní pojištění v roce 2021 (s. 41-47); Péče o dítě a zdravotní pojištění v příkladech (s. 48-53).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2021, č. 13

Novela zákona o DPH od 1.7.2021 - on-line obchodování se zbožím (s. 1-6); Mimořádný finanční leasing - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH

Sv. 2021, č. 12-13

Novela zákona o DPH - on-line obchodování se zbožím (s. 1-7); Osvobozená plnění bez nároku na odpočet DPH v příkladech (s. 7-9); DPH - prodej automobilu s kráceným odpočtem - dotazy a odpovědi (s. 10); DPH a rozdělení bytů - prodej - dotazy a odpovědi (s. 11); Koupě domu a pozemku manželi - dotazy a odpovědi (s. 12).

Finanční, daňový a účetní bulletin

Sv. 29, (2021) č. 2

Změny v právní úpravě skutečných majitelů – zákon č. 37/2021 Sb. (s. 2-5); Novinky u daně z nemovitých věcí na portálu MOJE daně (s. 6-8); Pár poznámek k přezkumného řízení (s. 9-13); DPH při dovozu zboží nízké hodnoty (s. 14-18); Přehled o peněžních tocích pro vybrané účetní jednotky (s. 19-42); Dotazy a odpovědi – výplata životního pojištění: srážková daň (s. 51-52), správné započtení daně z dividend zaplacené v zahraničí (s. 52-54), výdaje u prodeje darované nemovitosti (s. 54-55), účtování dotací na mzdy Antivirus B (s. 55-56).

Účetnictví v praxi

Sv. 25, (2021) č. 6

Daňová kontrola po novele daňového řádu (s. 4-6); Sankce za porušení účetních a daňových předpisů (s. 7-16); DPH u tuzemských obchodních transakcí III (s. 17-21); Praktické příklady daňového řešení home office (s. 22-25); Daňové přiznání podáno včas! Ale s chybou... Co s tím? (s. 26-33); Režim paušální daně v souvislostech zdravotního pojištění (s. 34-36).

Ekonomické vědy. Ekonomie

All change

Za měnicích se podmínek

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9251, p. 64

Ekonomie jako věda převážně pracuje s modely, které nepředpokládají, že se ekonomika neustále vyvíjí. Jsou spíše založeny na myšlenkách interakce nabídky a poptávky, šoků a opětovného návratu do rovnovážného stavu po jejich odeznění. V článku je popsán vývoj postoje mainstreamové ekonomie k oběma přístupům a dále je argumentováno, proč by se ekonomie jako věda měla ubírat spíše směrem evoluční ekonomie oproti přístupu založenému na modelech ekonomické rovnováhy, které vycházejí z nereálných předpokladů, a nezohledňují např. vliv kultury při rozhodování. Zejména po pandemii by bylo toto přehodnocení na místě - vlivem přesunu zdrojů, zániku firem a změny návyků nastane "nový normál".

John Komlos

Covert racism in economics

Skrytý rasismus v ekonomii

FinanzArchiv, Vol. 77, (2021) No. 1, p. 83-115

Ekonomická teorie pracuje s teoretickým fungováním trhů, přičemž fungování reálných trhů se liší (dochází k zobecnění a zjednodušení). Opomenuté problémy poté vedou ke zkreslení. Autor v článku předkládá 15 otázek ("Achillových pat") ekonomické teorie, které podle jeho názoru vedou nepřímě ke zkreslení v neprospěch etnických menšin. Konkrétně se vyjadřuje k nezohlednění různých témat v ekonomické teorii (morálka, vztahy ve společnosti, škodlivé chování jedinců vůči ostatním, moc, vykořisťování, relativita příjmů, územní odlišnosti) a dále upozorňuje na některé mylné předpoklady

či nedostatečně zastoupené faktory (bezplatnost informací, vstup jedinců na trhy až v dospělosti, racionální jednání subjektů, neodlišení základních potřeb od ostatních statků, přílišné spoléhání na model dokonalé konkurence, považování ochrany spotřebitele za nadbytečnou, nedostatečný důraz na faktor času, nedostatečná role státu v neoliberální ideologii). Autor v této souvislosti také kritizuje přístup autorů starších teorií o rasismu v ekonomii (např. přístup Garyho Beckera). - Poznámky.

Tomáš Evan, Ilya Bolotov

Measuring Mancur Olson : what is the influence of culture, institutions and policies on economic development? [elektronický zdroj]

Ověření teorie Mancura Olsona prostřednictvím ekonometrických metod : jaký vliv mají kultura, instituce a opatření na ekonomický rozvoj?

Prague economic papers, Vol. 30 (2021), No. 3, p. 290-315

Ekonom a politolog Mancur Olson ve své studii z r. 1996 identifikoval příčiny odlišného hospodářského vývoje mezi různými zeměmi. Podle něj existují dva hlavní důvody, proč nejsou země stejně bohaté: kultura a institucionální rozdíly. Autoři v článku prostřednictvím ekonometrických metod a souboru dat ze 154 zemí z let 1980-2014 potvrzují Olsonovy závěry. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.770>

Katerina Gawthorpe

Random forest as a model for Czech forecasting [elektronický zdroj]

Metoda "náhodný les" jako model pro vytváření prognóz vývoje české ekonomiky

Prague economic papers, Vol. 30 (2021), No. 3, p. 336-357

Autorka v článku hodnotí možnost použití metody "náhodný les" (random forest) pro vytváření ekonomických prognóz pro ČR. Z analýzy vyplývá, že model vrací přesné výsledky a mohl by být za určitých podmínek vhodnější, než standardní modely používané ministerstvem financí a ČNB. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.765>

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Hana Hejlová, Libor Holub, Miroslav Plašil

Calibration of borrower-based macroprudential measures for mortgage exposures : rigorous approach and its application to the Czech Republic [elektronický zdroj]

Kalibrace makrobezpečnostních opatření na straně žadatelů o úvěr cílených na expozice zajištěné rezidenční nemovitostí : rigorózní přístup a jeho aplikace v ČR

Prague economic papers, Vol. 30 (2021), No. 3, p. 316-335

Používání makrobezpečnostních nástrojů vázaných na situaci na trhu s nemovitostmi určenými k bydlení je již relativně běžné, nedochází však v dostatečné míře k jejich kalibraci. Autoři v článku prezentují metodu, jak měřit rizika pro finanční stabilitu, která plynou ze situace na trhu s bydlením. Dále uvádějí, jak makrobezpečnostní nástroje (LTV, DSTI, DTI) kalibrovat s cílem omezit tato rizika. Předmětem článku byla především přímá rizika. Podle autorů je vhodné jednotlivé indikátory kombinovat. Navržený přístup byl dále aplikován na data z ČR. - Poznámky. -- Viz i příspěvek autorů ve Zprávě ČNB o finanční stabilitě: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/financni-stabilita/galleries/zpravy/fs/fs_2017-2018/fs_2017-2018_clanek_i.pdf. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/06/Prague_Economic_Papers_3_2021_s.316-335.pdf

Gary Silverman, James Politi

Cryptocurrency concerns push US watchdogs to take more active role

Obavy ohledně kryptoměn tlačí americké orgány finančního dozoru k zaujetí aktivnější role

Financial Times, Vol. 2021, No. 40721 (31.5.2021), p. 1

Bidenova administrativa řeší otázku regulace kryptoměn, zejména institucionální kompetence. Setkání zástupců Office of the Comptroller of the Currency, Fedu a Federal Deposit Insurance Corporation, pojaté jako volná pracovní skupina, prozatím obecně definuje oblasti, kde je třeba ze strany institucí dohnat překotný vývoj trhu s kryptoměnami a vyplnit legislativní mezery. Securities and Exchange Commission zmiňuje i nutnost ochrany vkladatele.

A. Dörner, J. Mallien, A. Rezmer, F. Wiebe
Das große Experiment soll ein Ende haben

Velký experiment končí

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 108 (9.6.2021), S. 26-27

Shrnutí důsledků situace, kdy Fed zpomalí kvantitativní uvolňování. Americká centrální banka podrží současnou uvolněnou peněžní politiku do „přehřátí“ ekonomiky s udržení inflační míry nad 2 %, následně zareaguje zvyšováním úrokových sazeb. Fed se díky uvolněné měnové politice ocitl v situaci, kdy příliš rychlá reakce zredukuje pozitivní dopad na ekonomiku, v opačném případě ztratí oporu kontrola nad inflací. O obavách z inflace svědčí i růst rentity amerických dluhopisů. Článek krátce uvádí také souvislost s moderní měnovou teorií a dopad na eurozónu.

Saskia Littmann, Julian Heissler, Jörn Petring

Die Karawane zieht weiter : Bitcoin

Karavana táhne dál : bitcoin

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 24, S. 72-76

Zatímco Salvador vyrábí bitcoiny jako své oficiální platební prostředky, Čína se chce těžařů kryptoměn, kteří spotřebují spoustu energie, zbavit. Konkurenti na jiných kontinentech profitují, zřejmě i investoři.

A. Neuhaus, J. Röder

Drei Indikatoren zeigen den wahren Zustand des Bitcoins

Tři indikátory ukazují skutečný stav bitcoinu

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 111 (14.6.2021), S. 34-35

Shrnutí tří předních faktorů, určujících současný stav bitcoinu. Kryptoměna zažila propad po řadě regulačních kroků ze strany především čínské vlády. Prvním indikátorem je rozdíl v cenách mezi přímým obchodem (spotový trh) a futures, dalším probíraným aspektem je roční průměr kurzu a konečně podíl bitcoinu na celkovém trhu s kryptoměnami, který poklesl ze 60 na 41 %.

Euro visions : the international role of the euro

Euro a vyhlídky do budoucna : mezinárodní postavení eura

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9251, p. 59-60

O postavení eura ve světě, pozici vůči dolaru a možné změně vzhledem k programu "Next Generation EU" (NGEU) a dluhopisům, které byly vydány v rámci NGEU s cílem podpořit ekonomiky evropských států. Zejména po vzniku společné evropské měny se diskutovalo, zda euro může celosvětově nahradit dolar, tyto vize se však nikdy nenaplnily. Finanční krize, která propukla v r. 2007, do té doby slibnou pozici eura oslabila. Nyní by však mohlo oslabit naopak postavení dolaru. Eurozóna může využít ke svému prospěchu "weaponizaci dolaru" i zvýšenou důvěru v euro po pandemii vlivem promptní reakce Evropské centrální banky i centrálních bank členských zemí na nastalou situaci. Nelze očekávat, že euro ve světovém měřítku zcela dolar zastoupí, mohlo by však dojít k posílení vyváženosti mezinárodního měnového systému.

Torsten Riecke

EZB braucht eigenen Kompass

ECB potřebuje vlastní kompas

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 117 (22.6.2021), S. 26

Komentář k rozdílným přístupům EU a USA, resp. Fedu a Evropské centrální banky. Odlišné přístupy centrálních bank především v oblasti peněžní politiky spolu s rozdílným hospodářským vývojem pokračují v tzv. „decouplingu“ a postupně snižují synchronicitu konjunktur v USA a EU. Ačkoli ECB zaujímá politiku flexibilní inflační míry, je značně konzervativnější, než její americký protějšek. Hospodářský růst v USA je navíc ve srovnání s EU dynamičtější a zaznamenal menší propad.

James Politi

Fed stimulus talks aim to avoid taper tantrum repeat

Rozhovory o stimulačních balíčcích Fedu se snaží vyhnout pozdvižení kvůli snižování kvantitativního uvolňování

Financial Times, Vol. 2021, No. 40734 (15.6.2021), p. 3

Fed začal jednání s bankovními institucemi v souvislosti s chystaným postupným ukončením podpůrných programů kvantitativního uvolňování. Příliš rychlé tempo omezení nese vlastní rizika, související zejména s kontrolou míry inflace.

Mareike Müller, Astrid Dörner

Gegenkonzept zur Wall Street : Decentralized Finance

Protikoncept Wall Street : decentralizované finance

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 111 (14.6.2021), S. 30

Bližší k decentralizovaným finančním burzám („Dexes“), potažmo decentralizovaným financím („Defi“). Klíčová myšlenka decentralizovaných burz je přímá výměna aktiv mezi uživateli bez dalších prostředníků. Zmíněn je mechanismus Uniswap, automaticky upravující ceny při obchodech v rámci „Liquidity poolu“, tedy směny např. dvou kryptoměn. Uniswap automaticky generuje nabídky tak, aby uživatelé sami poskytli dostatek likvidity pro fungování celého systému.

Martin Arnold

German inflation rate hits 2-year high

Míra inflace v Německu dosáhla dvouletého maxima

Financial Times, Vol. 2021, No. 40722 (1.6.2021), p. 2

Německo zaznamenalo nárůst inflační míry na 2,4 %, nejvyšší hodnotu za poslední dva roky. Německá inflace stoupá rychleji, než ve zbytku eurozóny. Podle analýzy Bundesbank může ještě letos dosáhnout hranice 4 %, nejvíce od doby, kdy německé hospodářství opustilo marku. Inflace v různé míře roste celosvětově, a to především vlivem poptávkového skoku, narušení dodavatelských řetězců, rostoucích cen komodit a postupného ukončování podpůrných státních programů.

Hudson Lockett, Tabby Kinder

China crackdown reduces tech listings

Čínský zásah zredukoval tamní technologický sektor

Financial Times, Vol. 2021, No. 40745 (28.6.2021), p. 8

Čínský zásah v technologické oblasti v rámci nové, protekcionisticky orientované pětiletky, srazil celkovou hodnotu čínských technologických společností o bezmála 60 %. Silný regulační tlak ze strany vlády zpochybnil dosavadní hodnocení předních firem, zejména Ant Group. Většina poklesu pochází z hongkongské burzy, která za uplynulé čtvrtletí nezaznamenala jedinou společnost z kontinentální Číny. Vládní regulace se týkají také kryptoměn a stojí z nezanedbatelné části za jejich současným propadem.

Astrid Dörner, Jan Mallien

Inflation setzt Notenbanken unter Druck

Inflace tlačí na centrální banky

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 110 (11.6.2021), S. 32-33

Bližší k postoji Evropské centrální banky k postupnému ukončení programu PEPP ve vztahu k inflační míře. Ačkoli míra inflace v eurozóně v rámci predikcí nepřesáhne dvouprocentní hladinu, na finančních trzích panuje nejistota. Článek srovnává situaci v EU se stavem v USA (kde zdražení dosáhlo 3,8 %, nejvyšší hodnoty od r. 1992), blíže se věnuje rozdílným postupům FEDu a ECB a uvádí roli programů PEPP a PSPP.

Céline Choulet

Inside the money creation in the United States [elektronický zdroj]

Analýza tvorby peněz ve Spojených státech

Conjoncture, No. 5 (2021), p. 1-17

V článku je analyzována nabídka peněz ve Spojených státech dle metodiky Evropské unie a v návaznosti na nebývalý růst bankovních vkladů (a zároveň tzv. "širokých peněz") jak v USA, tak v eurozóně.

Americká centrální banka Fed sice zveřejňuje informace o jednotlivých prvcích širokých peněz, informace o vývoji protipoložek však běžně publikovány nejsou. Z analýzy vyplývá, že metody financování americké i evropské ekonomiky se liší, zdroje tvorby peněz jsou však podobné. Na růst bankovních vkladů měl v USA i EU velký vliv program kvantitativního uvolňování. - Poznámky. -- Článek je dostupný také ve francouzském jazyce. Plný text dostupný z: <https://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjuncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Zheng Liu, Pengfei Wang, Zhiwei Xu

Interest rate liberalization and capital misallocations

Liberalizace úrokových sazeb a chybná alokace kapitálu

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 13, (2021) No. 2, p. 373-419

Autoři analyzují dopady liberalizace úrokových sazeb ve dvousektorovém modelu na příkladu čínské ekonomiky. Model v sobě zahrnuje několik klíčových vlastností typických pro čínský ekonomický systém, mezi něž se řadí např. státem vlastněné podniky, které mají větší podněty k rozšíření produkce a mají lepší přístup k úvěrům než soukromé firmy. Liberalizace úrokových sazeb může v této situaci zlepšit kapitálovou alokaci napříč sektory, zároveň ale může způsobit zvýšenou pravděpodobnost misalokace. Politika liberalizace může snížit agregátní produktivitu a blahobyt pokud nejsou zároveň zavedeny určité politické reformy, které by zlepšily přístup soukromých společností k úvěrům. - Poznámky.

Bert Rürup

Kehrt jetzt die Inflation zurück?

Vrací se inflace?

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 101 (28.5.2021), S. 11

Esejistický komentář k současnému riziku inflace ve vztahu k hospodářské a finanční situaci v Německu i na mezinárodním poli. Autor zmiňuje faktory, které jsou ve většině debat o evropské inflaci opomíjeny: stárnutí německé a čínské populace, nevyhnutelně vedoucí k nedostatku pracovních sil; zvyšování mezd v asijských zemích a klesající ceny; skokové zvýšení cen v sektorech ovlivněných dekarbonizací, zejména v oblasti automobilového průmyslu. Další surovinové nedostatky pak mohou prohloubit obchodní konflikty a protekcionismus.

Juan J. Dolado, Gergö Motyovszki, Evi Pappa

Monetary policy and inequality under labor market frictions and capital-skill complementarity

Měnová politika a nerovnost v podmínkách frikci na trhu práce a komplementarity kapitálu a kvalifikované pracovní síly

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 13, (2021) No. 2, p. 292-332

V posledních letech se ve veřejné diskuzi stále častěji debatuje téma nerovností, které nabyly na významu zejména v souvislosti s globalizací a technologickým pokrokem. Po finanční krizi začaly centrální banky provádět některá extrémní opatření, v souvislosti s tím se začalo zkoumat, do jaké míry může monetární politika ovlivnit nerovnosti s frekvencí hospodářského cyklu. Autoři tvrdí, že neočekávané uvolnění měnové politiky zvyšuje nerovnosti na trhu práce mezi vysoce kvalifikovanými a méně kvalifikovanými pracovníky. Vytvořili proto nový keynesiánský DSGE model s asymetrickými frikcemi při dosahování komplementarity kapitálu a kvalifikované pracovní síly. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 29, (2021) č. 6

HSBC přichází s aplikací, která informuje firmy o podvodech v aktuálním čase (s. 8); Financování projektů jede dál, banky k němu však přistupují odpovědněji (s. 10-13); Novela zákona o ČNB, změny ve výkaznictví aneb co nového v regulaci (s. 18); Green finance v EU - proč a jak (s. 19); Více pravomocí pro ČNB? "Pomůže" to vybraným firmám, bojí se kritici - novela č. 219/2021 Sb. (s. 20-21); Tuzemský spotřebitel se kultivuje. Tvrdí finanční arbitr (s. 26-27); Banking as a Service aneb jak bude vypadat postcovidová banka? (s. 30-33); Nové bezrizikové sazby aneb co čeká banky po LIBOR? (s. 34-35); Trhy v době pandemie aneb paradox růstu v době "krize" (s. 36-37); Co nás čeká s rostoucím státním dluhem? (s. 38-41); IŽP - pojišťovny tvrdí, že má své místo, statistiky ale ukazují opak (s. 46-47).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Bunged up

Úzká místa

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9249, p. 9

S uvolňováním protipandemických opatření a otevíráním ekonomik nastal nedostatek mnoha surovin a v důsledku toho růst cen. Problémy na straně nabídky, jako např. nedostatek vzácných kovů, by mohly zbrzdit i přechod k zelené energetice. Státy by měly reagovat - jednak by měly podporovat výstavbu klíčové infrastruktury a výzkum a vývoj, nezbytné je však zejména usnadnit příliv soukromých investic. Nabízí se dvě hlavní cesty: usnadnit schvalování projektů a zmírnit rizika s takovými investicemi spojená. -- Viz i další příspěvek k tématu na s. 16-18.

Carsten Volkery

G7-Staaten melden sich zurück

Státy G7 se hlásí zpět

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 111 (14.6.2021), S. 8

Shrnutí prvního summitu G7 s první účastí prezidenta USA Joe Bidena. Mezi stěžejní témata patřila minimální globální daň, situace koronavirové pandemie, infrastrukturní iniciativy a vztah k Číně. -- Viz také komentář na s. 14.

Stéphane Alby

Morocco : confident despite challenges [elektronický zdroj]

Maroko : sebevědomé navzdory obtížným úkolům

Conjoncture, No. 5 (2021), p. 19-26

Hodnocení současného stavu marocké ekonomiky. Pandemie nemoci covid-19 přispěla v Maroku v r. 2020 k bezprecedentnímu poklesu ekonomiky (o 6,3 %), a to zejména kvůli těžce zasaženému odvětví cestovního ruchu. Zotavení ekonomiky je zatím i přes pokračující očkování křehké. Podpora ekonomiky nyní musí pokračovat a je nepravděpodobné, že v nejbližší době dojde k fiskální konsolidaci. Agentury S&P a Fitch snížily Maroku rating. Do budoucna bude nezbytné zintenzivnit plánované hospodářské reformy (např. restrukturalizovat státní podniky či odstranit příčiny nízké produktivity). -- Článek je dostupný také ve francouzském jazyce. Plný text dostupný z: <https://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

S. Kersting, K. Knitterscheidt

Rohstoffmangel bedroht Bauboom

Nedostatek surovin ohrožuje stavební boom

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 112 (15.6.2021), S. 16-17

Nedostatek stavebních materiálů a jejich rostoucí cena mohou v důsledku ohrozit efektivitu plánů obnovy po koronavirové krizi, zejména v případě infrastrukturních projektů. Zpomalení se také může týkat celkového hospodářského růstu. Stimulační programy, které staví zejména na infrastrukturních projektech, se týkají především USA a EU.

Markus Kirchner, Malte Rieth

Sovereign default risk, macroeconomic fluctuations and monetary-fiscal stabilization

Riziko státního bankrotu, makroekonomické výkyvy a měnově-fiskální stabilizace

IMF Economic Review, Vol. 69, (2021) No. 2, p. 391-426

Článek zkoumá, jaký význam mají předpovědi státního bankrotu, či vysokého státního dluhu, na makroekonomické fluktuace a stabilizační politiky v malé otevřené ekonomice. Pro tento účel autoři používají DSGE model, na jehož základě analyzují ekonomiku Turecka. Riziko vysokého státního zadlužení je dlouhodobým fenoménem v rozvíjejících se tržních ekonomikách a od světové finanční krize se stalo i problémem, s nímž se potýká celá řada vyspělých ekonomik. Ze závěrů výzkumu mimo jiné vyplývá, že s ohledem na makroekonomickou stabilitu je patrný velmi silný interakční efekt mezi měnovou a fiskální politikou, které celkovou stabilitu v malé otevřené ekonomice významně ovlivňují. - Poznámky.

Nele Husmann, Stefan Hajek, Max Haerder, Martin Seiwert, Thomas Stölzel, Cordula Tutt, Silke Wettach
Wende ohne Ende

Obrat bez konce

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 24, S. 14-23

V Německu obchází strach z deindustrializace státu ve jménu ochrany klimatu. Transformace na udržitelnou hospodářskou lokalitu je nejnáročnějším projektem v nedávné ekonomické historii a také nejdražším, pokud politika dělá příliš mnoho chyb.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

The EU: Made in America

EU: vyrobeno v Americe

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9250, p. 26

O zásluhách Spojených států na vzniku Evropské unie i o jejich motivaci, proč evropské integraci napomáhat. Spojené státy dlouhodobě spoluprací evropských zemí podporují (s výjimkou éry prezidenta D. Trumpa), v minulosti mj. ve snaze vytvořit pomyslnou "hráz" Sovětskému svazu. Někdy je hlubší integrace mezi evropskými státy jen "vedlejším produktem" některých amerických hospodářsko-politických opatření (např. u zdanění korporací), jindy k ní dochází vlivem amerických online služeb, jako je Netflix, sociální sítě či internetové překladače. Autor článku se nicméně také domnívá, že Spojené státy mohou chtít schopnější EU jen na papíře, skutečně schopnější EU (např. v podobě dominance eura nad dolarem ve světovém měřítku) by pro ně byla spíše znepokojivá.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Pierfilippo M. Natta

Anti-forced labour update : stronger legislation with an absence of guidance

Aktuální vývoj legislativy směřující proti nucené práci : silnější legislativa a chybějící pokyny

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 5, p. 209-212

Po celém světě zaznívají hlasy vyzývající k potlačování nucené práce. Obavy se objevují zejména v souvislosti s Čínou a ujgurskou menšinou. Autor v článku představuje aktuální legislativní vývoj v této oblasti v USA, konkrétně zejména opatření "Withhold Release Orders" (WRO), na základě kterých je zakázán vstup zboží spojeného s nucenou prací na území USA. Během r. 2020 bylo vydáno celkem 13 WRO, z toho 9 směřovalo k výrobcům z Ujgurské autonomní oblasti Sin-t'iang. Článek obsahuje i doporučení pro dovozce, jaké kroky podniknout, aby měli větší jistotu, že postupují v souladu s legislativou. - Poznámky.

Robert Neruda, Roman Světnický, Martin Rott

Česko spouští systém prověřování investic

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 5, s. 36-39

Zákon č. 34/2021 Sb., o prověřování zahraničních investic, zavádí režim kontroly zahraničních investic ze zemí mimo EU směřujících do podniků relevantních pro ochranu bezpečnosti nebo veřejného pořádku ČR. Úprava vychází z nařízení EU, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic (FDI) směřujících do Evropské unie č. 2019/452. Autoři blíže představují novou právní úpravu a povinnosti, se kterými musí investoři ze zemí mimo EU počítat při strukturování svých investic zahrnujících podniky aktivní na českém trhu. Věnují se pojmu investor a investice, charakterizují okruh činností cílové společnosti, u kterých má povinnost zahraniční investor svůj vstup do cílové společnosti oznámit příslušnému ministerstvu a získat souhlas, dále notifikační povinnosti a průběhu řízení o povolení FDI. Autoři doporučují zvážit možnost předchozí konzultace s ministerstvem, díky níž se investoři vyhnou následnému přezkumu investic. - Poznámky.

Michael Brüggemann, Melanie Moser

Erneute Ausweitung und Verschärfung des deutschen Investitionsprüfregimes

Obnovené rozšíření a zpřísnění německého režimu kontroly investic

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 23, S. 1250-1256

V r. 2020 zpřísnila německá spolková vláda opatření týkající se prověřování zahraničních investic v rámci zákona o zahraničním obchodu a platbách (Außenwirtschaftsgesetz). Touto změnou implementovala nařízení EU zaměřené na zavedení obecného screeningového mechanismu zahraničních investic. Se 17. novelou tohoto zákona přicházejí nová pravidla pro vybrané skupiny podnikatelů, které podléhají ohlašovací povinnosti u německých úřadů. Autoři v obecné rovině osvětlují režim prověřování investic platný v Německu, věnují se i sektorově specifickým prověrkám a následně se konkrétně zaměřují na nová legislativní opatření, včetně možných výjimek z jejich plnění. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M11.

Cristina Boboc, Magdalena Ciobanu

Modus operandi of actors involved in the illicit tobacco trade in EU countries

Modus operandi účastníků nelegálního obchodu s tabákem v zemích EU

Statistika, Vol. 58, (2021) No. 1, p. 101-116

Autorky za pomoci moderních statistických nástrojů zkoumají problematiku nelegálního obchodu s tabákovými výrobky v evropských zemích. Identifikují modely osvědčeného postupu ("modus operandi") při nelegálním obchodování s tabákem a vytvářejí typologii evropských států dle pěti zkoumaných kategorií. Následně se věnují hodnocení podobnosti a odlišností mezi různými složkami vládnutí v zemích spadajících pod určený model osvědčeného postupu. Zjištění ukazují, že státy s podobným modelem operandi při nelegálním obchodu s tabákem mají společné také silné a slabé stránky vládnutí. Autoři zdůrazňují i významnou úlohu nefiskálních opatření v potírání ilegálního obchodu s tabákovými výrobky. - Poznámky.

Philipp Reinhold and Pieter Van Vaerenbergh

Significant distortions under article 2(6a) BADR : three years of Commission practice

Podstatná zkreslení dle článku 2(6a) základního antidumpingového nařízení (BADR) : tříletá praxe Evropské komise

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 5, p. 193-202

Evropská unie zavedla v rámci reformy své antidumpingové legislativy novou metodiku pro výpočet tzv. běžné hodnoty v antidumpingových řízeních. Dle dalších úprav pak EU v rámci antidumpingových šetření upustila od rozlišování přístupu k tržním a netržním ekonomikám. Reforma reagovala na diskuze, zda by Číně měl být přiznán status tržní ekonomiky. Autoři v článku analyzují dosavadní zkušenosti s článkem 2(6a) evropského antidumpingového nařízení, který hovoří o výpočtu běžné hodnoty v případě, že se zjistí, že nelze použít domácí ceny a náklady v zemi vývozu kvůli podstatným zkreslením. V případě Číny vede dle autorů metodika k vyšším clům. - Poznámky.

Jakob Blume, Christoph Herwartz, Jens Münchrath

„Geoökonomisches Desaster“

„Geoekonomická katastrofa“

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 101 (28.5.2021), S. 12-13

Vyjednávání o aktualizaci obchodní dohody mezi EU a Švýcarskem ztroskotala na švýcarské prevenci „platového dumpingu“, požadavku, aby pracovníci zahraničních firem, působící ve Švýcarsku, dostávali tamní minimální nebo srovnatelnou mzdu se švýcarským průměrem pro dané odvětví. Smlouva měla nahradit stávající dohodu z r. 1979, která nepočítá s evropskou legislativou a komplikuje export a import.

Podnik a podnikání

Gregor Waschinski

Big Data soll Zombiefirmen finden

Big data mají hledat zombie firmy

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 118 (23.6.2021), S. 18

Francouzské ministerstvo financí vyhodnotí data z 3,8 milionů podniků prostřednictvím předpovědního modelu, založeného na umělé inteligenci. Do projektu se zapojí mj. francouzská centrální banka, ministerstvo financí a ministerstvo práce, další údaje budou vytěženy např. ze systému sociálního pojištění. Výstupem analýzy bude hodnocení rizika bankrotu firem v předstihu, se záměrem předejít vlně insolvencí a redukci tzv. zombie firem.

Olaf Möllenkamp

Das Betriebsrätemodernisierungsgesetz 2021 : Regelungsinhalte und Praxisauswirkungen

Zákon o modernizaci závodních rad z r. 2021 : obsah právních předpisů a praktické důsledky

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 22, S. 1198-1202

V dubnu 2021 schválila německá spolková vláda zákon o podpoře činnosti rady zaměstnanců pro zlepšení fungování v digitálním světě. Reagovala tím na silící kritiku, že současná právní úprava závodních rad je zastaralá a nevyhovuje požadavkům dnešní doby. Autor nový zákon podrobně analyzuje a zaměřuje se na jeho jednotlivé aspekty, jako např. zjednodušení voleb do podnikových rad, modernizace formalit spojených se zasedáním podnikových rad, princip spolurozhodování v případě použití prvků umělé inteligence apod. Zmíněny jsou rovněž alternativní formy komunikace v rámci firem, jako jsou videokonference a užívání online platform, které v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 nabyly na významu a jež bude pravděpodobně většina firem v budoucnu užívat se stále větší intenzitou. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M12.

Romain Faquet, Vincent Malardé

Digitalisation in France's business sector [elektronický zdroj]

Digitalizace francouzského podnikového sektoru

Tresor-economics, No. 271 (2020), p. 1-8

Digitalizace ekonomiky obecně přispívá (i přes některá rizika) k přírůstku produktivity a ke vzniku inovací. Autoři v článku analyzují současnou úroveň digitalizace ve francouzském podnikovém sektoru a zjišťují, že digitalizace výrobního sektoru se pohybuje na úrovni evropského průměru. Vzniká však digitální propast mezi malými a středními podniky na jedné straně a velkými podniky na straně druhé. Pandemie nemoci covid-19 ukázala, do jaké míry mohou informační technologie přispět k odolnosti ekonomiky. Úlohou státu je v tomto směru odstraňovat bariéry pro investování do digitalizace i podpora infrastruktury. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/07/Tresor_economics_271_2020.pdf

Jacek Lewkowicz, Anna Lewczuk

Does it pay to have your own R&D department? : in-house and external R&D in the context of innovations [elektronický zdroj]

Vyplatí se mít vlastní oddělení výzkumu a vývoje? : interní a externí výzkum a vývoj v kontextu inovací

Prague economic papers, Vol. 30 (2021), No. 3, p. 272-289

Autoři v článku zkoumají, zda evropské firmy dosahují inovací lépe prostřednictvím interního, či spíše externího výzkumu. Zohledněny byly různé typy inovací: zboží, služeb, výrobních metod, distribučních systémů a podpůrných aktivit. Je zjištěno, že podstatný pro inovace je interní i externí výzkum, vyšší inovační efekt však přináší výzkum interní. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.771>

Foreigners inside the Great Wall**Cizinci uvnitř Velké čínské zdi**

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9249, p. 46

O podnikatelském prostředí v Číně a nerovných podmínkách pro západní podnikatele, kteří na místním trhu chtějí působit. Po propuknutí pandemie vyvstaly obavy z přílišné závislosti na Číně, v důsledku čehož se hovořilo o možném přebudování dodavatelských řetězců. Po roce je však situace jiná a většina evropských firem působících v Číně je v zisku. Zároveň však většina podniků upozorňuje na nerovné podmínky místních a zahraničních firem, popř. na nerovné podmínky mezi zahraničními firmami, které působí v různých sektorech. Komplikaci představují např. omezení na přeshraniční toky dat, kvůli nimž jsou firmy působící v Číně nuceny vytvářet duplicitní databáze. Zdá se, že se západnímu světu daří stále méně Čínu přesvědčovat, aby se otevřela světu.

Gadflies in the boardroom**Otravové v zasedacích místnostech**

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9249, p. 54

O trendech v tzv. "aktivistickém investování" (activist investing). Aktivističtí investoři jsou minoritními akcionáři, kteří vyvíjejí nátlak na vedení podniku, aby provedl jimi navrhované změny s cílem zvýšení hodnoty akcií. V mnoha případech přispívají tito investoři k lepším rozhodnutím. Pandemie aktivistické investování oslabilo, v budoucnu se však jeho obliba opět zvýší, a to díky rostoucímu zájmu o pasivní investování a problematiku klimatických změn. Právě o problematiku klimatických změn je v poslední době mezi aktivistickými investory zvýšený zájem. V souvislosti s tím se nabízí otázka, zda jde investorům skutečně ještě o maximalizaci hodnoty pro akcionáře, a nebo spíše o jiné cíle. Objevují se také rozdíly mezi fondy, které v odvětví působí delší dobu, a mezi novými fondy.

Petr Pleticha

Heterogeneity of returns to business R&D : what makes a difference? [elektronický zdroj]**Různorodá návratnost u podnikového výzkumu a vývoje : jaké faktory způsobují rozdíly?**

Prague economic papers, Vol. 30 (2021), No. 3, p. 253–271

Účinky výzkumu a vývoje na ekonomický rozvoj lze rozdělit na přímé a nepřímé. Přímé účinky spočívají ve zvýšení produktivity firmy, která do výzkumu a vývoje investovala. Nepřímé účinky ("spillover effect") vznikají, když výdaje na výzkum a vývoj pomáhají i dalším firmám. Autoři v článku zkoumají rozdíly v návratnosti u výdajů do výzkumu a vývoje v ČR v letech 1995-2015. Rozdíly vznikají u výzkumu a vývoje financovaného z veřejných vs. ze soukromých zdrojů. Návratnost však byla ovlivněna i jinými faktory, jako např. ekonomickou krizí. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.767>

Patrick Velte

Sustainable Corporate Governance: Integration von Nachhaltigkeit in das Aktien- und Bilanzrecht. (Teil II)**Udržitelná správa a řízení společností : integrace udržitelnosti do práva akciových společností a účetnictví. (část II)**

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 21, S. 1113-1121

První díl této přehledové série se zaměřoval na definiční vymezení tzv. Sustainable Corporate Governance (udržitelné správy a řízení společností). Tato část se soustředí zejména na spojitost tohoto konceptu s udržitelností v akciovém a účetním právu a zároveň představuje možné perspektivy a budoucí standardizaci SCG. Součástí příspěvku je také souhrn povinností představenstva podniku s ohledem na požadavky udržitelnosti, otázky risk managementu apod. Zmiňována je i unijní dimenze, kde je problematika této regulace v současné době hojně diskutována a stále zůstává kontroverzní. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M11.

Fayçal Hafied, Chakir Rachiq, Guillaume Roulleau

Venture capital and development of French start-ups [elektronický zdroj]

Rizikový kapitál a rozvoj francouzských start-upů

Trésor-economics, No. 276 (2021), p. 1-7

Analýza financování start-upů se zaměřením na Francii a rizikový kapitál. Obecně se start-upy mohou vzhledem ke své povaze (vysoký podíl nehmotného majetku, nulový zisk) potýkat s obtížným přístupem k tradičním zdrojům financování (bankovní půjčky), nabízí se však financování pomocí rizikového kapitálu (venture capital), ve Francii zejména prostřednictvím nástrojů banky Bpifrance. Stejně jako v jiných zemích ve Francii řada podniků zanikne v počáteční fázi (jev "Valley of Death, tj. "údolí smrti"), potíže s financováním jsou však ve srovnání s jinými členskými zeměmi EU mírnější. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/07/Tresor_economics_276_2021.pdf

Markéta Šlejharová

Vliv zaměstnanců na řízení akciové společnosti

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 5, s. 48-51

Začátkem r. 2021 nabyla účinnosti novela zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a družstvech, která představuje největší zásah do právního rámce obchodních korporací od r. 2014. V článku se autorka zaměřuje na změny týkající se obsazování dozorčí rady zaměstnanci. Přibližuje institut kodeterminace (právo na participaci), který představuje právo zaměstnanců podílet se na kontrole hospodaření společnosti, a to prostřednictvím práva volit a odvolávat část členů dozorčí rady. Rozebírá podmínky, za jakých se uplatní povinná kodeterminace, vymezení rozhodného okamžiku pro určení počtu zaměstnanců, aktivní a pasivní volební právo zaměstnanců, platnost odvolání člena dozorčí rady i úpravu průběhu voleb členů dozorčí rady a volební řád. - Poznámky.

Georg Lanfermann, Oliver Scheid

Vorschlag der EU-Kommission zur Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) : ein Überblick

Návrh EK týkající se směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků (CSRD) : přehled

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 23, S. 1213-1218

V dubnu 2021 vydala Evropská komise návrh směrnice o rozšíření ohlašovací povinnosti firem, a to v podobě směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků (Corporate Sustainability Reporting Directive). Aspekty udržitelnosti a péče o životní prostředí tak v rámci předkládání nefinančních informací postupně nabývají na významu i na celounijní úrovni. Zásadním návrhem, s nímž směrnice přichází, je zavedení povinnosti uvádět ve zprávách o hospodaření i informace ohledně udržitelnosti podnikání. EU zároveň navrhuje, aby se dodržování některých klimatických a sociálních aspektů stalo v rámci Unie právně závazným. Autoři podrobně rozebírají unijní návrh a upozorňují na jeho problematické body. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Christoph H. Seibt, Robert Fischer

“Strategic review for the recovery era” : Strategie-entwicklung und überprüfung als Leitungsaufgabe des Vorstands und Pflichten des Aufsichtsrats

Strategický přezkum pro období hospodářského oživení : tvorba a přezkum strategie jako řídicí úkol představenstva a povinnosti dozorčí rady

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 19, S. 998-1005

Podniky v současné době stojí před výzvou znovu nastavit své procesy po dobách krizového managementu, který s sebou přinesla koronavirová pandemie. Tento strategický přezkum se věnuje různým dopadům epidemie a jednotlivým opatřením ze strany německého státu. Ohled je brán na nové trendy, které nyní nabyly na významu, mimo jiné např. zrychlená digitalizace obchodních modelů, regionalizace a rozšiřování dodavatelských řetězců, dopad vládních podpůrných opatření apod. Autoři se zabývají také povinnostmi představenstva a dozorčí rady a věnují se i strategickému podnikovému plánování a jeho vyhodnocovacím mechanismům. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M11.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Vanguard of the non-working class : retirement

Příliv nepracujících : odchody do důchodu

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9251, p. 46-47

Průměrný věk odchodu do starobního důchodu v Číně je jeden z nejnižších na světě (54 let). Tento stav však není dlouhodobě udržitelný - hrozí, že v penzijním fondu dojdou finanční prostředky už v r. 2035. Zvýšení věkové hranice pro odchod do důchodu se plánovalo již několikrát, nikdy k tomu ale pro obavy z odporu veřejnosti (zejména ve městech) nedošlo. Část čínské veřejnosti namítá, že oslabení populace v produktivním věku nastalo v důsledku čínské politiky jednoho dítěte. Od té již vláda ustoupila (od r. 2016 jsou povoleny dvě děti, v letošním roce pak byla schválena další uvolnění), i přesto se však čínská míra plodnosti (počet potomků na jednu ženu) v celosvětovém měřítku pohybuje na velmi nízké úrovni. Pokud by byla posunuta věková hranice pro odchod do důchodu, mohly by nastat další problémy - z výzkumů vyplývá, že po odchodu budoucích prarodičů do důchodu se pravděpodobnost narození potomků jejich dětí zvyšuje v Číně o desítky procent. Zvýšení hranice pro odchod do důchodu tak bez dalších reforem (např. podpora školek) nestačí. -- K vývoji Číny v uplynulém století viz i speciální příloha v čísle po s. 40.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Jiří Mrázek, Jan Pokorný

Ceny bytových nemovitostí rostou

Statistika & my, Sv. 11, (2021) č. 5, s. 23-25

Autoři na základě statistiky cenového vývoje na trhu s bytovými nemovitostmi od r. 1998 v ČR charakterizují hlavní cenové vrcholy a dlouhodobější trendy vývoje. Z dlouhodobého srovnání za 21 let vycházejí jako nejrychleji zdražující byty s ročním průměrným tempem 7,0 %, následují stavební pozemky (5,2 %) a rodinné domy (4,6 %). Autoři uvádějí, že tempo růstu cen bytových nemovitostí je stále daleko vyšší než spotřebitelská inflace (index spotřebitelských cen). Dále upozorňují na regionální rozdíly cenového růstu v čase, u cen bytů se velké rozdíly mezi regiony v uplynulých dvou dekádách většinou spíše prohloubily. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Bydlení a ceny nemovitostí na s. 21-33.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Petr Hůrka ; rozhovor vedla Michaela Bezoušková

Dovolená je teď spravedlivější

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 5, s. 10-15

V rozhovoru se současný náměstek pro státní službu na ministerstvu vnitra a hlavní tvůrce velké novely zákoníku práce č. 285/2020 Sb. P. Hůrka vrací k přípravě a změnám, které tato koncepční novela přinesla. Charakterizuje ji jako novelu personalistickou, která dopadá na každodenní personální práci, běžnou komunikaci mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, dovolenou, rovné postavení zaměstnanců ve vzniku práva na dovolenou, na potřeby zaměstnance v rámci sdílení jeho pracovního místa a na doručování. Hodnotí dopady jednotlivých změn do praxe a podrobněji se věnuje zakotvení institutu sdíleného pracovního místa i novému výpočtu dovolené. Přibližuje také možné další legislativní novinky v pracovním právu. -- K tématu velké novely zákoníku práce viz také příspěvky na s. 7-9 (dovolená) a s. 16-17.

Jana Komendová, Michal Smejkal, Jan Horecký

Důsledky nařízení karantény v pracovněprávních vztazích a v právních vztazích sociálního zabezpečení

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 10, s. 357-364

Článek rozebírá možné důsledky nařízení karantény v pracovněprávních vztazích a v právních vztazích sociálního zabezpečení, přičemž se nemusí jednat pouze o karanténu nařízenou v souvislosti se zabráněním šíření nemoci covid-19. Po zákonném vymezení karantény dle zákona o ochraně veřejného

zdraví autoři hodnotí karanténu jako překážku v práci, finanční zajištění zaměstnance při karanténě a seznamují se zákonem č. 121/2021 Sb., o mimořádném příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě ("izolačka"). Následně identifikují některé možné způsoby řešení karantény v pracovněprávních vztazích (dohoda o práci z domova, čerpání dovolené) a rozebírají důsledky nařízení karantény v právních vztazích sociálního zabezpečení (fyzické osobě vykonávající výdělečnou činnost; dítěti nebo jiné fyzické osobě, která o dítě pečuje). Dále přibližují ošetřovné z důvodu nařízení karantény v souvislosti s onemocněním koronavirem (zákon č. 438/2020 Sb.). Autoři zdůrazňují, že změny v oblasti nemocenského pojištění by měly být zohledněny také v oblasti pracovněprávních vztahů. Zvažují např., zda pobírání krizového ošetřovného v souvislosti s péčí o osobu závislou na pomoci jiné osoby, které byla nařízena karanténa, zakládá rovněž důležitou osobní překážku v práci na straně zaměstnance a je chápána jako ochranná doba pro účely výpovědi. - Poznámky.

Finding the perfect match

Párování uchazečů o práci a pracovních míst na americkém trhu práce

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9249, p. 61

Analýza současné situace na trhu práce v USA. Tvorba pracovních míst je nižší, než se očekávalo. Ekonomika roste, zaměstnavatelé mají zájem nabírat pracovní sílu, zároveň se však (zdánlivě paradoxně) nezaměstnanost pohybuje na relativně vysoké úrovni. Příčinou je pravděpodobně hystereze na trhu práce.

Veronika Bočanová, Markéta Cibulková, Ondřej Chlada, Ladislava Jasanská, Tereza Landwehrmann, Eva Procházková, Barbora Suchá, Michal Vrajík

Stanovisko CzELA k právním otázkám institutu home office

Práce a mzda, Sv. 69, (2021) č. 6, s. 41-52

V souvislosti s pandemií nemoci covid-19 se masivním způsobem zvýšila potřeba využití práce z domova. Problematika home office se potýká s množstvím výkladových problémů, její úprava v zákoníku práce je nedostatečná. Příspěvek přináší výkladové stanovisko České asociace advokátů specializujících se na pracovní právo (CzELA, Czech Employment Lawyers Association), jehož cílem je přispět ke správné aplikaci pravidel vztahujících se k home office a podpořit případné budoucí legislativní aktivity v této oblasti, a to zejména ve vztahu k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a náhradě nákladů vznikajících při práci z domova. Autoři rozebírají stanovení podmínek pro práci z domova; místo výkonu práce; pracovní dobu a její evidenci; práci přesčas; rozsah a limity hrazených nákladů; daňový efekt hrazených nákladů z pohledu zaměstnance i zaměstnavatele; cestovní náhrady a monitorování zaměstnanců. - Poznámky. -- K daňovému řešení home office viz Účetnictví v praxi č. 6/2021, s. 22-25. -- Chyby na home office viz Profí poradenství & finance č. 3/2021, s. 58-59.

Stay of execution

Odklad rušení pracovních míst

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9250, p. 68

Již řadu let se hovoří o tom, že v budoucnu může dojít vlivem robotizace a automatizace k masivnímu úbytku pracovních míst. Ukazuje se ale, že dosavadní data ničemu takovému nenasvědčují a že jde spíše o spekulace. Např. ve Spojených státech se nyní počet neobsazených pracovních míst pohybuje na rekordní úrovni a podobně je tomu i jinde (Kanada, EU, aj.). Situaci nelze přičíst ani výkyvům, ke kterým dochází vlivem pandemie a související nejistotě - ani v epidemií relativně nezasážené Austrálii automatizace nijak dramaticky pracovní místa neruší. Nabízí se otázka, zda obavy z "technologické nezaměstnanosti" spíše neodrážejí dlouhodobý strach veřejnosti z technologického pokroku či snahy ekonomů přivést pozornost politiků k situaci nejméně kvalifikovaných osob na trhu práce.

Štěpán Pastorek

Vybraná témata zaměstnávání cizinců ve vztahu k výkonu nelegální práce

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 9, s. 333-337

Fenomén nelegální práce je velmi úzce spojen se zaměstnáváním cizinců ze třetích zemí. Článek přináší přehled vybraných aspektů nelegální práce cizinců. Autor poukazuje na několik vybraných situací, ve kterých může k výkonu nelegální práce cizincem ze třetí země dojít bez toho, aniž by bylo porušení zákona primárně motivováno snahou po zisku či bylo důsledkem vědomého nelegálního

pobytu cizince na území ČR (duální zaměstnanecká karta a její nástrahy v době koronaviru, zánik zaměstnanecké karty ex lege, volný vstup na trh práce u studentů, pedagogických, akademických a vědeckých pracovníků). - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 16, (2021) č. 8

Pandemický zákon - testování zaměstnanců (s. 3-7); Náhrada za nevyplacenou mzdu v období pandemie: změny (s. 8-9); Stravenky a stravenkový paušál (s. 10-14); Rozvržení pracovní doby zaměstnavatelem a jeho změna (s. 18-20); Odstupné při ukončení pracovního poměru (s. 23-27); Kamerový systém a GDPR (s. 28-31); Změny v poskytování ošetrovného (s. 36-40); Zdravotní pojištění - osoby z tzv. třetích zemí a působnost koordinačních nařízení EU (s. 49-50); Vyúčtování pracovních cest (s. 52-55); Příspěvkové organizace zřízené ÚSC - změny v nákladech na stravování (s. 65); Čerpání FKSP - problémy z praxe (s. 71-73).

Právo

Dominik Ilichman

Akt o digitálních trzích aneb nová unijní regulace online prostředí

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 9, s. 324-330

V prosinci 2020 Evropská komise představila návrhy dvou nařízení: Akt o digitálních trzích (Digital Market Act, DMA) a Akt o digitálních službách (Digital Services Act, DSA). Jejich cílem je zajištění spravedlivého fungování vnitřního digitálního trhu, ochrana spotřebitelů a snadnější přístup na digitální trhy pro malé a střední podniky. Legislativní balíček je komplexním souborem pravidel pro všechny digitální služby, včetně sociálních médií, internetových tržišť a dalších online platform, které působí v EU bez ohledu na umístění sídla jejich poskytovatele. Autor nejprve přináší charakteristiku online platform, jejich přeshraničního charakteru a regulace na evropské úrovni. Následně podrobně představuje regulaci obsaženou v Aktu o digitálních trzích. Rozebírá, kdo jsou tzv. strážci digitálního světa (gatekeepers), jaké povinnosti a omezení DMA ukládá, sankce za porušení DMA i způsob zajištění efektivní regulace ve vztahu k dynamice digitálního prostředí. Autor zdůrazňuje, že DMA cílí pouze na úzce vymezenou skupinu nejvlivnějších online platform, kde nejčastěji dochází k nerovným podmínkám v přístupu na trh a selhávání tržních mechanismů (GAFA). - Poznámky.

Vít Koupil

Důsledky doznání a náhrady škody na rozhodování orgánů činných v trestním řízení

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 75-81

Bližší k důsledkům doznání obviněného pro rozhodování orgánů činných v trestním řízení, a to v jednotlivých fázích řízení. Autor se zabývá důsledky doznání ve vztahu k majetkovým a hospodářským trestným činům. Zdůrazňuje, že současná právní úprava ukládání trestu v trestním zákoníku v případě učiněného doznání neznamena pouze jednu z polehčujících okolností. Ve spojení s dalšími okolnostmi případu může vést k odvrácení soudního řízení pro obviněnou osobu, případně k ukládání výrazně nižšího trestu odnětí svobody. Rozebírá doznání a náhradu škody učiněná v průběhu prověřování, učiněné včasné doznání v případě korupčních trestných činů a doznání u zkráceného přípravného řízení. Poté se zaměřuje na doznání učiněné u zločinů a zvláště závažných zločinů, na dopady dohody o vině a trestu, důsledky prohlášení viny v řízení před soudem v případě neuzavření dohody o vině a trestu a na doznání spolupracujícího obviněného. - Poznámky.

Petra Vrábliková

Hodnocení rizik při kontrole klienta podle AML zákona a „potíže v ráji“

Bulletin advokacie, Sv. 2021, č. 6, s. 11-15

Dle autorky je podstatou procesu kontroly podle AML zákona spíše než dokumentace finančního toku hodnocení rizik tohoto majetkového toku a jeho změn s tím, zda a nakolik mohou majetkové změny sloužit jako nástroj praní peněz nebo financování terorismu. Článek se zabývá hodnocením rizik

(geografické riziko, rizika v osobě klienta, rizika distribučního kanálu), podezřelým obchodem, oznámením podezřelého obchodu a zpětným oznámením podezřelého obchodu. - Poznámky. -- Další články autorky k tématu AML zákona v čas. Bulletin advokacie č. 1-5/2021.

Jin Woo Kim and Lucy M. Winnington-Ingram

Investment court system under EU trade and investment agreements : addressing criticisms of ISDS and creating new challenges

Systém soudů pro investice dle dohod EU o obchodu a investicích : reakce na kritiky mechanismu řešení sporů mezi investorem a státem (ISDS) a vytváření nových výzev

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 5, p. 181-192

Evropská komise zamýšlela vznik tzv. systému soudů pro investice (ICS; v češtině také "systém investičního soudu") již v r. 2015 v souvislosti s přípravou Transatlantického obchodního a investičního partnerství (TTIP). Po neúspěchu vyjednávání TTIP myšlenka ICS přetrvávala a byla zakomponována ve čtyřech dalších evropských dohodách o obchodu a investicích (s Mexikem, Kanadou, Singapurem a Vietnamem). Cílem je nahradit dosavadní ustanovení o řešení sporů mezi investorem a státem (ISDS) právě ICS. V článku je popsáno, jak by systém měl fungovat (konzultace, tribunály, vymáhání); je uvedeno, jak mohou být prostřednictvím ICS odstraněny některé problematické aspekty ISDS (např. nedostatek transparentnosti řízení, nepředvídatelnost soudních rozhodnutí či nedostatečná nestrannost a nezávislost členů tribunálu) a v neposlední řadě jsou představeny i výzvy, které nový systém přináší. - Poznámky.

Tomáš Svoboda, David Hejč

K povaze "krizových opatření", odpovědnosti za škodu a ochraně subjektivních práv. (1. část)

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 9, s. 315-324

Zřejmě nejvýznamnějším právním nástrojem rozsáhlé reakce státu na pandemii koronaviru jsou opatření podle krizového zákona. Autor přibližuje právní povahu "krizových opatření" jakožto zvláštních úkonů orgánů krizového řízení a pohlíží na ně jako na různorodé činnosti veřejné správy směřující ke zmírnění krizové situace. Upozorňuje, že nejednoznačná povaha krizových opatření vyvolává otázky ohledně možnosti ochrany dotčených subjektivních práv (zejména v rámci soudního přezkumu) a související odpovědnosti státu (zejména za škodu). V této části se zabývá obecnou povahou krizových opatření a jejich formálními a obsahovými aspekty. Rozebírá krizová opatření neregulatoční i regulatoční povahy, problematiku omezování základních práv i procesní aspekty (absence procesní úpravy, rozhodnutí vlády o krizových opatřeních, jejich zveřejňování a odůvodňování) i obsahové požadavky plynoucí z krizového zákona. - Poznámky.

Tomáš Svoboda

K povaze "krizových opatření", odpovědnosti za škodu a ochraně subjektivních práv. (2. část)

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 10, s. 348-357

Zřejmě nejvýznamnějším právním nástrojem rozsáhlé reakce státu na pandemii koronaviru jsou opatření podle krizového zákona. S právní povahou krizových opatření úzce souvisejí otázky zejména odpovědnosti státu za škody působené těmito opatřeními, resp. náhled na zvláštní úpravu odpovědnosti státu za škodu obsaženou v krizovém zákoně (§ 36 zákona č. 240/2000 Sb.). Autor zdůrazňuje, že přijetím tzv. pandemického zákona č. 94/2021 Sb. došlo k možnosti realizovat příslušná opatření mimo stav nouze, včetně zvláštní úpravy odpovědnosti za škodu (§ 9). Tím ovšem kontext krizového zákona neztrácí na svém významu. V této části se autor blíže zabývá odpovědností státu za škodu způsobenou krizovými opatřeními, zvažuje problém odpovědnosti za "rozhodnutí" o krizových opatřeních, vyloučení odpovědnosti, přístupů k omezení odpovědnosti i plošného odškodňování. - Poznámky.

David Hejč, Tomáš Svoboda

K povaze "krizových opatření", odpovědnosti za škodu a ochraně subjektivních práv. (3. část)

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 11, s. 391-400

Zřejmě nejvýznamnějším právním nástrojem rozsáhlé reakce státu na pandemii koronaviru jsou opatření podle krizového zákona. V této části autoři rozebírají problematiku přezkumu opatření vydávaných podle krizového zákona, resp. v širším smyslu otázku ochrany subjektivních práv a povinností zasažených v důsledku protiprávnosti přijatých opatření. Nejprve se věnují možnosti

uplatnění některých správních ochranných prostředků předcházejících soudní ochraně, dále se zaměřují na soudní ochranu subjektivních práv proti jejich nedovolenému dotčení krizovými, resp. mimořádnými opatřeními. Autoři uvádějí, že jako nedostačující se ukazuje soudní ochrana proti krizovým opatřením normativní povahy, která jsou za současného stavu přezkoumávána výhradně Ústavním soudem. - Poznámky.

Kateřina Staňková, Jozef Lucák

Normativní opatření v pandemické době optikou justice

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 6, s. 36-40

Příspěvek přináší přehled soudního přezkumu krizových a pandemických opatření vyhlášených vládou nebo ministerstvem zdravotnictví s cílem zabránit šíření epidemie onemocnění covid-19 v ČR. Autoři nejprve charakterizují druhy restriktivních opatření vydávaných ve dvou odlišných zákonných režimech od okamžiku vyhlášení nouzového stavu v březnu 2020 (vládní krizová opatření, mimořádná opatření přijatá ministerstvem zdravotnictví v režimu zákona o ochraně veřejného zdraví) a později pandemická opatření dle pandemického zákona s účinností od 27.2.2021. Následně přibližují rozhodnutí Ústavního soudu o přezkumu jednotlivých krizových opatření, přezkumy mimořádných opatření ze strany NSS a přezkumy pandemických opatření. Autoři zdůrazňují, že správní soudy poskytly cenná vodítka pro případnou budoucí obranu široké veřejnosti a že správní orgány musí dle zákona jimi vydaná opatření přezkoumatelným způsobem odůvodňovat. - Poznámky.

Jakub Štílec, Dominika Holubová

Nová ochrana proti pasivitě správních orgánů

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 5, s. 54-55

Článek seznamuje s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 26.3.2021 č. j. 6 As 108/2019-38, které změnilo dosavadní většinovou rozhodovací praxi správních soudů. Změnu učinil Rozšířený senát NSS ve vztahu k (ne)dostatku aktivní věcné legitimity k podání žaloby proti nezákonnému zásahu správního orgánu v případě jeho nečinnosti v situacích, kdy správní orgán dle zákona musí konat. Odmítl dosavadní rozhodovací praxi, která odpírala dotčeným osobám přístup k soudu, při rozhodování o otázce, zda se žalobce může bránit ve správním soudnictví žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu v podobě nečinnosti stavebního úřadu ve věci nepovolené stavby. Autoři následně charakterizují podmínky pro uplatnění zásahové žaloby a praktické dopady závěru NSS. - Poznámky.

Petr Čech

Nová úprava evidence skutečných majitelů : nové povinnosti i sankce za jejich nesplnění. 1. část

Účetnictví, Sv. 2021, č. 6, s. 41-47

Autor ve výkladovém stanovisku popisuje novou právní úpravu evidence skutečných majitelů (zákon č. 37/2021 Sb. i související ustanovení jiných zákonů), která nabyla účinnosti 1. června 2021. V této části článku je shrnut vývoj právní úpravy a dále jsou vysvětleny souvislosti se směrnicí EU proti praní špinavých peněz i konkrétní body úpravy (okruh evidujících osob, nové vymezení skutečného majitele, koncový příjemce, osoba s koncovým vlivem).

František Nonnemann

Ochrana osobních údajů jako součást širší regulace využití dat

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 11, s. 400-404

Článek přináší koncepční pohled na oblast ochrany osobních údajů, hodnotí roli ochrany osobních údajů jako celku i z pohledu souvisejících právních úprav. Konkrétně se zabývá vztahem práva zpracování osobních údajů a dvou dalších oblastí: ochrany hospodářské soutěže a ochrany spotřebitele. Rovněž se zaměřuje na praktické dopady uvedeného překryvu zmíněných oblastí práva a aplikací práva ze strany jednotlivých dozorových úřadů (pro ochranu soutěže, spotřebitele či osobních údajů). - Poznámky.

Elena Donátová

Právní důvody uvolnění podílu ve společnosti s ručením omezeným podle novelizovaného § 206 zákona o obchodních korporacích

Obchodní právo, Sv. 30, (2021) č. 5, s. 27-37

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, dozal s účinností od 1.1.2021 řady významných změn, a to novelou provedenou zákonem č. 33/2020 Sb. Novelou byla dotčena také problematika uvolněného podílu ve společnosti s ručením omezeným, včetně nakládání s uvolněným podílem. Článek přibližuje jednu z oblastí týkající se uvolněného podílu, konkrétně § 206 zákona o obchodních korporacích, pojednávající o vybraných právních důvodech vedoucích k uvolnění podílu ve společnosti s ručením omezeným. - Poznámky.

Filip Horák, Jakub Dienstbier, Viktor Derka

Právní úprava mimořádného vládnutí v kontextu pandemie covid-19 : rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu

Právník, Sv. 160, (2021) č. 6, s. 431-450

Článek se detailně věnuje analýze vyhlášení nouzového stavu dle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Autoři zkoumají povahu rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu s ohledem na jeho charakter z hlediska práva, vlivu na právní sféru osob a funkci v právním systému. Poté se zaměřují na nezbytné náležitosti a podmínky vydání rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu, včetně právních důsledků, které přináší jejich porušení. Obsáhle se také věnují kontrole a přezkumu rozhodnutí o vyhlášení (politická kontrola, soudní přezkum). Zdůrazňují, že hlavním nástrojem kontroly je pravomoc Sněmovny Parlamentu ČR vyhlášení zrušit či odepřít souhlas s prodloužením nouzového stavu. Vyhlášení není přezkoumatelné správními soudy, o přezkoumatelnosti Ústavním soudem lze uvažovat pouze v případě kolize tohoto aktu s podstatnými náležitostmi demokratického právního státu chráněnými čl. 9 odst. 2 Ústavy ČR. - Poznámky.

Šimon Chvojka

Role Ústavního soudu v koronakrizi

Jurisprudence, Sv. 30, (2021) č. 2, s. 14-27

Autor se zaměřuje na český Ústavní soud a jeho roli ve vztahu ke kontrole orgánů moci výkonné, jmenovitě vlády ČR a ministerstva zdravotnictví, při vydávání právních aktů k řešení koronavirové krize. Věnuje se využití nouzového stavu, krizových opatření vlády a mimořádných opatření MZ a rozebírá pozici ÚS k jejich přezkumu. Důraz je kladem zejména na pravomoc ÚS k přezkumu, na případnou efektivitu takového přezkumu a na analýzu jeho celkové aktivity vzhledem k jednotlivým aktům. V závěrečné části autor nastiňuje komparativní hledisko se soudním přezkumem opatření v Německu, Rakousku a Francii. - Poznámky.

Sněmovna pozměnila vládní předlohu exekučního řízení

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 10, s. II (aktualita)

Informace o vývoji vládního návrhu z června 2019 (sněmovní tisk č. 545), kterým se mění občanský soudní řád a zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Návrh se zaměřuje na řešení problému vícečetných exekucí, zejména na omezení počtu podávaných exekučních návrhů a zároveň na to, aby bezúspěšná exekuční řízení byla ukončována v odpovídající době a nedocházelo k jejich hromadění. Obsahuje koncentraci exekučních řízení, která jsou vedena proti témuž povinnému, u jednoho soudního exekutora, dále zavádí povinné zálohy na náklady exekuce, tzv. chráněný účet i zastavení bezvýsledné exekuce po třech letech. Článek následně informuje o přijatých pozměňovacích návrzích a souvisejících projednávaných poslaneckých návrzích. Účinnost zákona je plánována od 1.1.2022.

Ilaria Panzeri

Tax treaties versus EU law : which should prevail?

Daňové smlouvy vs. evropské právo : jaká úprava by měla mít přednost?

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 4, p. 147-155

Článek rozebírá problematiku vzájemného působení mezi daňovými smlouvami a evropským právem. Autor se pokouší určit, jaká je hierarchie mezi těmito dvěma zdroji práva v případě, že jsou mezi

sebou v rozporu. Charakterizuje situaci daňových smluv mezi jednotlivými členskými státy EU, situaci daňových smluv se třetími státy (v závislosti na uzavření smlouvy před vstupem země do Unie nebo až po něm) a objasňuje argumenty ve prospěch i proti nadřazenosti daňových smluv nad evropským sekundárním právem. Přibližuje také příklady vyjádření přednosti daňových smluv nad právem EU, věnuje se zejména hierarchii mezi těmito dvěma systémy v případě nového systému CFC pravidel dle ATAD 1. - Poznámky.

Nicolaj Kuplewatzky

Venezuela v. Council : the standing of third countries before the EU courts

Venezuela v. Rada : postavení třetích zemí před soudy EU

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 5, p. 203-208

Shrnutí případu projednávaného před Soudním dvorem EU, ve kterém se jednalo o to, zda mohou třetí země jako žalobci napadnout právní akty Evropské unie dle 4. odstavce článku 263 Smlouvy o fungování Evropské unie. Konkrétně jde o případ "Venezuela v. Rada" (C-872/19 P), ve kterém Venezuela reagovala na předchozí případ (T-65/18), kdy bylo rozhodnuto, že Venezuela není bezprostředně dotčena napadenými ustanoveními podle článku 263 Smlouvy o fungování EU. Příspěvek obsahuje stanovisko generálního advokáta G. Hogana a diskuzi nad tímto stanoviskem. - Poznámky.

Soň Večeřová

Vyřizování podnětu k zahájení správního řízení z moci úřední

Jurisprudence, Sv. 30, (2021) č. 2, s. 28-36

Bližší pohled na právní problematiku vyřizování podnětů k zahájení správního řízení z moci úřední (tzv. ex offa). Autorka se nejprve zabývá obecnými ústavními východisky a základními zásadami, které mohou mít vliv na vyřizování podnětů. Dále se zaměřuje na otázku existence práva osoby podávající podnět na to, aby byla vyrozuměna, jak bylo s podnětem naloženo, a z toho plynoucími důsledky možného porušení tohoto práva, včetně možnosti obrany proti nečinnosti. Autorka vytváří ucelený přehled práv, do kterých by mohlo být zasaženo, a nástrojů, které by mohly být využity k jejich ochraně. Zkoumá judikaturu k danému tématu a poukazuje na prostředky ochrany, jejichž použitelnost již byla soudní judikaturou vyloučena. - Poznámky.

Pavel Franc, Ervín Hausvater

Zveřejňování rozsudků zprůhlední soudnictví

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 6, s. 53-54

Autoři vycházejí z tvrzení, že v ČR existuje značná nepředvídatelnost soudního rozhodování. V té souvislosti informují o schválení průlomové novelizace zákona o soudech a soudcích, která mimo jiné přináší požadavek na zveřejňování všech soudních rozhodnutí. Zákonná povinnost zveřejňovat rozhodnutí v jedné on-line databázi nově platí pro okresní, krajské i vrchní soudy. Autoři přibližují, z čeho pramení absence předvídatelnosti soudního rozhodování, postoj soudů k nové povinnosti i výhody, které veřejná dostupnost soudních rozhodnutí přináší.

Statistika. Demografie. Sociologie

Marie-Apolline Barbara, Jean-Christophe Dumont, Gilles Spielvogel

French emigration throughout the globe : what does the increase reveal? [elektronický zdroj]

Francouzská emigrace v celosvětovém měřítku : co značí její nárůst?

Trésor-economics, No. 275 (2021), p. 1-12

Francouzská emigrace se pohybuje v rámci OECD na relativně nízké úrovni, v uplynulých 15 letech však roste. Z Francie odcházejí především lidé v produktivním věku (25-64 let). 85 % emigrantů míří do jiných zemí OECD, z hlediska výběru cílových zemí nicméně dochází k dalším rozdílům dle věku, kdy např. do Irsku směřují zejména mladí lidé. Lidé, kteří Francii opouštějí, jsou oproti zbytku populace vzdělanější, celkově je ale emigrace vysoce kvalifikovaných osob ve srovnání s jinými evropskými zeměmi nízká. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/07/Tresor_economics_275_2021.pdf

Simon Scott

Lesson from the crisis in foreign aid statistics

Poučení z krize ve statistikách zahraniční pomoci

Statistika, Vol. 57, (2020) No. 4, p. 431-443

Výbor pro rozvojovou spolupráci OECD (DAC) vytvořil v r. 1969 koncepci oficiální rozvojové pomoci (Official Development Assistance, ODA) a sestavuje statistiky zahraniční pomoci. ODA je souhrnem finančních toků plynoucích do rozvojových zemí nebo ve prospěch jejich obyvatel, jakož i do mezinárodních organizací. Příspěvek se zaměřuje na problematiku statistiky zahraniční pomoci a na činnost Pracovní skupiny o statistice rozvojových financí (WP-STAT). Přibližuje institucionální a koncepční rámec zahraniční pomoci DAC i jednotlivá pojetí statistických měření rozvojové pomoci ("flows", "grant equivalents"). Dále rozebírá krizi projevující se ve statistických metodách DAC od r. 2000, současný stav vykazování ODA i možná poučení z této krize pro kvalitu statistických systémů. - Poznámky.

Luboš Marek, Richard Hindls, Stanislava Hronová

Non-stochastic argumentation in predicting economic indices

Nestochastická argumentace v předpovídání ekonomických indexů

Statistika, Vol. 58, (2021) No. 1, p. 5-23

Rozvoj statistické predikce a její užití v ekonomii rozšiřuje soubor nástrojů používaných v makroekonomickém rozhodování. Příspěvek zkoumá použití statistické prognózy v předpovědích krátkodobého meziročního vývoje HDP a dalších agregovaných indexů národních účtů. Autoři modelují nestochastické predikční rozpětí (non-stochastic prediction range) a aplikují jej na odhady vývoje hrubého domácího produktu ve Francii v letech 2001-2019. - Poznámky.

Jiří Mrázek

Podobně, ale jinak : vývoj cen bytových nemovitostí v různých evropských zemích odráží konkrétní ekonomickou situaci

Statistika & my, Sv. 11, (2021) č. 5, s. 27-29

Pohyb cenové hladiny nemovitostí souvisí do značné míry s ekonomickými cykly, závislost ale není zcela jednoznačná. V Evropě, která je ekonomicky velmi integrovaná, jsou pohyby cen nemovitostí v jednotlivých zemích z dlouhodobého pohledu obvykle podobné. Na druhé straně lze v poslední dekádě pozorovat určitou divergenci, která nastala v důsledku dluhové krize v eurozóně. Článek seznamuje s výsledky statistického porovnání cenového vývoje nemovitostí v zemích EU pomocí HPI (House price index) po r. 2010 a poukazuje na rozdíly mezi zeměmi v rychlosti cenového poklesu, zotavení a následné intenzitě růstu cen bydlení. Popisuje trendy vývoje cen a srovnává délky a intenzity poslední vlny růstu HPI až do r. 2020. Autor zdůrazňuje, že Česko se růstem svého nemovitostního trhu nachází v průměru EU. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Bydlení a ceny nemovitostí na s. 21-33.

Účetnictví

Benedikt Brüggemann, Niklas Polster

Die Bilanzierung von Emissions- und Grünstromzertifikaten und deren Bedeutung in der nichtfinanziellen Berichterstattung

Účtování emisních a zelených energetických certifikátů a jejich význam v nefinančním výkaznictví

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 21, S. 1077-1086

V rámci tzv. Energiewende, tedy německé politiky přechodu na obnovitelné zdroje energie, je kladen důraz nejen na jejich větší využívání, ale také na efekt zavedení emisních a zelených certifikátů na elektřinu. Národní systém pro obchodování s emisemi zavedlo Německo v prosinci 2019 a zahrnuje v sobě mimo jiné sektory (jako je doprava a vytápění), které dosud nejsou upraveny certifikáty v rámci Evropské unie. Autoři přinášejí přehled různých druhů emisních certifikátů a zaměřují se zároveň na to, jakým způsobem s emisními povolenkami zacházet v účetnictví. Téma zároveň zasazuje do kontextu utváření zpráv o udržitelnosti, které firmy v rámci společenské odpovědnosti podniků pravidelně zpracovávají. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Rüdiger Loitz, Christian Bauckhage

Die Jahresabschlussprüfung und Künstliche Intelligenz

Roční audit a umělá inteligence

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 19, S. 965-974

Umělá inteligence (AI) je jednou z klíčových technologií pro další rozvoj oblasti auditu. AI může významně přispět k odstranění nedostatků v procesech a při posuzování jednotlivých případů prostřednictvím trénovaných znalostí. Autoři shrnují, jakým způsobem je umělá inteligence v auditu doposud využívána a jakou roli v ní hraje sběr dat. Dále jsou charakterizovány hlavní důvody a potenciální výhody používání AI v této oblasti, analyzována je její efektivnost a v závěru je prostor věnován i problematice ochrany osobních údajů. Autoři se domnívají, že dosud získané znalosti o užívání umělé inteligence nabízejí potenciál možného ekonomického růstu a významného rozvoje auditu. Zároveň zdůrazňují, že má tato oblast stále velký inovační potenciál. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Hana Kubcová, Václav Tittelbach

Jednoduché, nebo hotovostní účetnictví?

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2021, č. 2, s. 12-17

Představení problematiky jednoduchého, resp. hotovostního účetnictví v souvislosti s chystaným novým zákonem o účetnictví a "Novou koncepcí účetnictví 2020-2030". Terminologie (jednoduché vs. hotovostní účetnictví, změna názvu); důvody pro zachování jednoduchého (hotovostního) účetnictví; stávající právní úprava a její vývoj. Zahraniční úprava jednoduchého účetnictví; budoucí úprava hotovostního účetnictví (vymezení účetních jednotek vedoucích hotovostní účetnictví, vedení hotovostního účetnictví včetně knih, výstupy hotovostního účetnictví). - Poznámky.

Tomáš Podškubka

Novela zákona o oceňování majetku (zákon č. 151/1997 Sb.)

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 1, s. 82-83

Přehledné shrnutí změn, které do zákona o oceňování majetku a prováděcí vyhlášky přináší novela č. 237/2020 Sb. Novela zavádí principy tržního oceňování a zpřesňuje postup odhadu ceny obvyklé, čímž ji odlišuje od nově zavedené definice tržní hodnoty. Jako další změny autor zmiňuje zpřesnění postupu oceňování věcných břemen a zavedení nového pojmu závada na nemovité věci. - Poznámky.

Thomas Humblot

Southern Europe : IFRS 9 put to the test by the Covid-19 pandemic [elektronický zdroj]

Jižní Evropa : pandemie nemoci covid-19 testuje principy standardu IFRS 9

Conjoncture, No. 4 (2021), p. 2-12

Pandemie nemoci covid-19 způsobila prudký nárůst tzv. nákladů na riziko (cost of risk) na straně bank, a to zejména v zemích na jihu Evropy (Španělsko, Portugalsko, Itálie), kde jsou vysoce zastoupeny sektory, kterých se pandemie dotkla nejvíce. Výši vykázaných nákladů na riziko však také ovlivnila metodika účetního standardu IFRS 9 - Finanční nástroje. Tento standard, který 1. 1. 2018 nahradil dřívější standard IAS 39 a který je založen na prospektivním přístupu (forward-looking approach), pracuje s modelem znehodnocení (impairment model) na základě očekávaných úvěrových ztrát. Výše opravných položek na snížení hodnoty (provisions for impairment) je tak vyšší, než by byla dle IAS 39. V praxi tato skutečnost může mít dopady i na úvěrovou aktivitu jihoevropských bank, což je dáno i jejich orientací na retailové bankovníctví. Jihoevropským bankám nicméně pomohla upřesnění EBA a SSM o aplikaci IFRS 9 v dobách krize. - Poznámky. -- Článek je dostupný i ve francouzském jazyce. Plný text dostupný z: <https://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 28, (2021) č. 6

Výsledky voleb XXVII. sněmu KA ČR (s. 4); Priority činnosti Komory auditorů ČR na období 2021-2022 (s. 5-6); Jak jsme připravovali sněm a jak bylo nakonec všechno úplně jinak (s. 7-9); Informační schůzka k XXVII. sněmu KA ČR (s. 10-11); Identifikace skutečného majitele po novele zákona proti praní špinavých peněz a přijetí nového zákona o evidenci skutečných majitelů (s. 12-13).

Veřejná správa

Samuel Truschka, Denis Jiskra

České matriky směřují k elektronickému informačnímu systému

Správní právo, Sv. 54, (2021) č. 3, s. 171-181

Po stručném historickém úvodu do vývoje matrik v českých zemích se autoři zaměřují na problematiku digitalizace matrik a vytváření centrálního informačního systému eMatrika. Popisují první kroky k digitalizaci matrik po r. 2001 až po záměr projektu elektronické matriky, který by zastřešil všechny matriční úřady v ČR a umožnil jejich propojení s ostatními informačními systémy veřejné správy. Charakterizují zásady pro vytvoření eMatriky, hlavní úkoly zpracovatelů projektu, modelování procesů matriční agendy a návrh technického řešení architektury systému. Dále se věnují přístupovým oprávněním a zabezpečení systému, ochraně osobních údajů a kybernetické bezpečnosti a naznačují související legislativní změny. V závěru článku shrnují hlavní očekávané přínosy zavedení eMatriky, jejíž spuštění se čeká po r. 2025. - Poznámky.

How to spend it : procurement

Jak utrácet : veřejné zakázky

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9251, p. 26-27

O reformě legislativy o veřejných zakázkách ve Velké Británii po odchodu z Evropské unie. Británie by ráda zachovala principy, na kterých je založeno zadávání veřejných zakázek v Evropské unii: "value for money" (dosažení nejlepší protihodnoty za vynaložené peníze), transparentnost a spravedlivá hospodářská soutěž (fair competition); zároveň však země usiluje o zjednodušení celého procesu. Menší důraz bude kladen na co nejnižší cenu a přednost naopak dostane společenská hodnota (social value). Zahraniční uchazeči o veřejné zakázky by neměli být znevýhodňováni, zakázky s nízkou hodnotou však budou pravděpodobně putovat ve větší míře k malým britským dodavatelům. Zároveň by země měla získat větší "manévrovací prostor" v době krize. Britská vláda se dále domnívá, že přísná evropská protikorupční legislativa, která zakázky zároveň brzdí, odráží obavy, jež nejsou v Británii opodstatněné. Zda toto skutečně platí, se však teprve ukáže.

Lukáš Pruška, Markéta Schwarzová

Jak alternativně prokázat kvalifikaci v nabídce na veřejnou zakázku?

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 9, (2021) č. 3 (květen), s. 35-39

Autoři upozorňují na některé způsoby prokazování kvalifikace účastníků zadávacího řízení, jež dodavatelé při přípravě nabídek dle zkušeností z praxe opomíjejí, ačkoliv jsou vysoce praktické. Postupně představují institut nahrazení předložením dokladů poskytnutím odkazu na odpovídající informace vedené v informačním systému veřejné správy s dálkovým přístupem; výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů; certifikát ze seznamu certifikovaných dodavatelů; jednotné evropské osvědčení dle § 87 ZZVZ. Přibližují evropský systém e-Certis, charakterizují výhody jednotlivých způsobů prokazování kvalifikace a zvažují důvody, proč tyto užitečné instituty, jež mohou zrychlit a zefektivnit zadávací řízení, zůstávají opomíjeny a nevyužívány.

Vlastimil Fidler

K novele ZZVZ od 1.6.2021

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 9, (2021) č. 3 (květen), s. 7

Zákon o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. je nepřímo novelizován zákonem č. 527/2020 Sb. (část 21. mění § 122 a 223 ZZVZ). Obecně jde o kontrolu údajů o skutečném majiteli vybraného dodavatele a o možnost odstoupit od uzavřené smlouvy v případě zjištění nesprávnosti v evidenci skutečných majitelů. Zjišťování skutečných majitelů navazuje na evidenci skutečných majitelů s cílem posílit prevenci střetu zájmů. Pokud zadavatel na základě informace o skutečných majitelích střet zájmů zjistí, postupuje podle obecných pravidel ZZVZ. Článek stručně komentuje změny, které přinesla novela s účinností od 1.6.2021.

Mária Horeháiová, Milan Křápek, Juraj Nemeč

Konkurencia vo verejnom obstarávaní v českom zdravotníctve a jej dopad na finálnu cenu [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 16 (2021), č. 1, s. 23-35

Autoři zkoumají vztah mezi mírou soutěživosti a dosaženými úsporami u veřejných zakázek v českém zdravotnictví v období 2014-2019. Je zjištěn statisticky významný vztah mezi počtem nabídek a výslednou cenou. Negativním trendem je klesající počet nabídek a míra soutěživosti. Největší podíl veřejných zakázek s jedinou nabídkou se objevuje v kategorii "opravy a údržba". Autoři tento trend považují za alarmující - podle nich způsobuje veřejným financím v ČR výrazné ztráty. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.553>

Radek Jurčik

Změny v oblasti veřejných zakázek v roce 2021 se zaměřením na ekologické, sociální a inovační aspekty a na menší formálnost v těchto specifických obchodněprávních vztazích

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 13, (2021) č. 2, s. 124-127

Článek se zabývá změnami v oblasti zadávání veřejných zakázek v r. 2021 a jejich dopady na zadavatele a dodavatele. Kromě plnění primárního cíle, tj. zabezpečení potřeb veřejného sektoru, plní veřejné zakázky i další sekundární cíle, například prosazování sociálních, ekologických a inovativních postupů a boj proti praní špinavých peněz. Vzhledem k technologickému pokroku a nedokonalosti zákonodárce je nutné tyto cíle zajišťovat rovněž změnou právní úpravy veřejných zakázek. Článek se zabývá významnými dopady těchto novelizací, které lze rozdělit na dvě základní skupiny, a to na změny obchodněprávního a procesního charakteru a na změny veřejnoprávního charakteru. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 27, (2021) č. 7

Dodavatelé veřejných zakázek se nemění. Proto se vyplatí nechat je testovat co do ceny i kvality (s. 12-14); Nad výsledky hospodaření obcí a krajů k letošnímu 31. březnu (s. 17-18); Jak se vyvíjely dluhy a úspory obcí v pandemickém roce 2020? (s. 18-19); NÚKIB: Klíčový prvek kybernetické bezpečnosti představuje vzdělání (s. 23-24); GINIS 2021: Nová spisová služba kompletně ve webovém klientu (s. 29); Modernizační fond pro obnovitelné zdroje se otevírá s komplikacemi pro územní samosprávy (s. 38); Hodnocení kvality ve veřejných zakázkách osvědčenou metodou Best Value Approach (s. 40); Finanční dostupnost bydlení musí být zásadní - Koncepce bydlení 2021+ (s. 45).

Veřejná správa

Sv. 32, (2021) č. 6

Dějiny matrik sahají až do středověku (s. 4); Petr Voříšek: Matrikářky a matrikáři zvládají pandemii se ctí (s. 5-7); Vnitro apeluje na obce, aby dodržovaly zákonnou výši poplatků za sňatky (s. 8-9); Uzavírání manželství v době lockdownu je pro všechny stres (s. 10-12); Elisa Ferreira: Z pandemie mohou veřejné správy vyjít digitálnější, zelenější a odolnější (s. 14-17); Česko chystá modernější doklady (s. 18-19); Soutěž hodnotí nejlepší projekty měst za posledních třicet let (s. 20-21); Pozor! Státní hranice (I.) (s. 22-23); Stát neumí zaměstnávat lidi s postižením, ukázal výzkum (s. 24-25); Zastupování představených jako dosud opomíjený institut (s. 26-27); Kraje věnují pozornost bezpečnému internetu (s. 30-31); Zájem o propojení portálových řešení s Portálem občana nás těší (s. 32-33); Norsko: Reforma místní a regionální správy (s. 34-35); Je snadné být odsouzeni k úspěchu? (s. 38); SMART neznamená jen technologie (s. 39).

Veřejné finance. Rozpočet

Martin Mandel, Pavel Dvořák

Co nás čeká s rostoucím státním dluhem?

Bankovníctví, Sv. 29, (2021) č. 6, s. 38-41

Negativní vývoj státního dluhu je v současnosti problémem mnoha vyspělých zemí. V řadě případů je křehká finanční stabilita udržována pouze akomodativní politikou centrálních bank vůči rostoucímu státnímu dluhu a jeho rolování. Také Česká republika může být v následujícím období vystavena problémům, které s sebou prudký nárůst veřejného zadlužení přináší, tj. zhoršování ratingu, růst úrokových nákladů, tlak na monetizaci státního dluhu, oslabování měny a stagnace hospodářského růstu. Pozitivní obrat v nepříznivém vývoji mohou zajistit pouze souběžná opatření na výdajové i příjmové straně rozpočtu. - Poznámky.

Pavel Morda

Dodržování fiskálních pravidel v zemích EU [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 16 (2021), č. 1, s. 5-21

Autor v článku analyzuje dodržování fiskálních pravidel v zemích EU v letech 2002-2019. Zjišťuje, že fiskální pravidla jsou dodržována pouze z 55 % a že existují rozdíly mezi členskými zeměmi v dodržování pravidel. Vyčísleny jsou také dopady pandemie covid-19 na výši dluhu vzhledem k HDP. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.552>

Andrea Cünnen

EU-Anleihe bei Investoren begehrt

Evropské dluhopisy jsou žádané u investorů

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 113 (16.6.2021), S. 29

Financování evropského 750miliardového fondu odstartovalo překvapivě hladce i přes velmi nízké rendity dluhopisů. Dluhopisů s desetiletou splatností a 0,09% renditou bylo zatím vydraženo přes 142 miliard eur. Rendita evropských dluhopisů je srovnána s renditou dluhopisů německé národní banky, která emituje dluhopisy s výnosem ve výši -0,24 %. Z fondu bylo od října 2020 vyčerpáno přes 90 miliard eur. I přes vysoké rizikové hodnocení zůstává ECB největším emitentem v evropském prostoru.

M. Greive, J. Hildebrand

Fast 100 Milliarden Euro Schulden : Bundeshaushalt

Skoro 100 miliard eur dluhů : spolkový rozpočet

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 117 (22.6.2021), S. 7

Návrh německého spolkového rozpočtu na r. 2022 počítá s vyšším zadlužením, než bylo původně plánováno (99,7 miliardy eur místo 81,5). Využije tak možnosti překročení dluhové brzdy zakotvené v ústavě. Navýšení tvoří především náklady na zdravotnictví, ekologickou politiku a podnikatelské podpory. Opětovná aktivace dluhové brzdy je plánována na r. 2023. Grafy shrnují vývoj plánovaných státních výdajů na období 2021-2025 a dynamiku státního dluhu od r. 2019.

Thomas Hanke

Frankreichs Drei-Billionen-Euro-Problem

Francouzský třibiliónový problém

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 120 (25.6.2021), S. 12-13

Francouzský státní dluh stoupl ze skoro 100 % HDP v předcovidovém období na 115,2 % HDP v současnosti. Článek shrnuje současnou situaci ohledně státního dluhu Francie, salda státního rozpočtu, vývoje HDP, možností řešení ve vztahu k politické situaci a možnosti čerpání ze společného evropského fondu obnovy.

Hippolyte Balima, Amadou Sy

IMF-supported programs and sovereign debt crises

Programy podporované MMF a krize státního dluhu

IMF Economic Review, Vol. 69, (2021) No. 2, p. 427-465

Článek zkoumá roli programů podporovaných Mezinárodním měnovým fondem při snižování pravděpodobnosti státních bankrotů v dlužnických zemích. Autoři využívají model vyvažování entropie a na vzorku 106 rozvojových států v období let 1970-2016 tuto problematiku zkoumají. Ze závěrů studie plyne, že země, jež využívá programů MMF, typicky zažije mírné zlepšení zahraničního úvěrového ratingu a snížení fiskálního deficitu v poměru k HDP, kombinované se snížením vládního dluhu v poměru k HDP. Tato korelace se objevila při srovnání období, kdy země byla zapojena do programu MMF, s obdobím, kdy jeho součástí nebyla. - Poznámky.

Martin Dítě, Aneta Jirešová

Příprava posíleného rozpočtu EU na období 2021-2027

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 9, (2021) č. 3 (květen), s. 58-61

Příspěvek shrnuje vývoj příprav rozpočtu Evropské unie na období 2021-2027, které zásadním způsobem ovlivnila pandemie covid-19, a podrobněji představuje nástroj Next Generation. Informuje o návrzích tvorby nových finančních mechanismů ze strany Evropské komise, jejichž financování spoléhá na vydávání dluhopisů jménem Unie. Balíček opatření se skládá ze dvou složek: navýšený víceletý finanční rámec 2021-2027 a fond pro obnovu ekonomiky nad rámec rozpočtu. Rozpočet nástroje Next Generation, schválený v červenci 2020, podporuje ve třech pilířích soudržnost, odolnost a hodnoty; obnovu přírodních zdrojů a životního prostředí; jednotný trh, inovace a digitální obsah. Na nástroj Next Generation společně s víceletým finančním rámcem poskytuje Unie celkem 1.824,3 mld. eur. Prostředky pomohou členským státům řešit dopady pandemie a zároveň zajistit, aby jejich ekonomiky uskutečnily ekologickou a digitální transformaci. ČR bude moci čerpat z grantů Next Generation maximálně 182 mld. Kč a v celém programovém období dalších 550 mld. Kč, ostatní prostředky jsou koncipovány jako vratné půjčky.

Karolína Zábojníková

Výnosy dluhopisů v 1. čtvrtletí rostly

Statistika & my, Sv. 11, (2021) č. 5, s. 14

Od ledna r. 2021 lze v Evropské unii pozorovat postupné navyšování úrokových sazeb státních dluhopisů s dlouhodobou splatností. S výjimkou Chorvatska a Bulharska úrokové sazby od začátku letošního roku vzrostly v celé unii, nejvyšší byly výnosy dluhopisů Rumunska (2,96 %), Maďarska (2,68 %) a Česka (1,87 %). Naopak v deseti zemích byly úrokové sazby záporné, pod průměrem celé EU, který činil 0,31 %, byly výnosy v zemích eurozóny (0,03 %). Ve srovnání s březnem 2020 ve většině zemí EU výnosy vládních dluhopisů klesly, mezi výjimky patří i ČR. Tuzemské domácí dluhopisy s dlouhodobou splatností měly úrok meziročně vyšší o 0,59 p. b. Výnosy vládních dluhopisů v jednotlivých zemích EU přibližuje graf.

Životní prostředí

Is China serious about the climate?

Myslí to Čína s ochranou klimatu vážně?

The Economist, Vol. 439, (2021) No. 9250, p. 53

Diskuze nad přístupem Číny ke klimatické politice. Na jedné straně by teoreticky mělo být vzhledem k tamnímu politickému systému (nestřídaní se politických stran ve vládě) jednodušší prosazovat dlouhodobá opatření a důsledky globálního oteplování mohou být pro zemi navíc velmi ničivé; na straně druhé je znát rozporuplný přístup Číny k ochraně klimatu i citlivým a nákladným tématům (odklon od uhlí). Určitou motivací pro Čínu, proč obnovitelnou energii více podporovat, by mohly být tlaky nadnárodních firem, jako např. automobilky BMW.

Životní úroveň

Jakub Fischer, Hana Flusková, Kristýna Vltavská

At-risk-of-poverty rate or social exclusion in Visegrad countries 2005-2017 : impact of changes in households' structure

Míra ohrožení chudbou a sociálního vyloučení ve Visegrádských zemích v letech 2005-2017 : důsledky změn ve struktuře domácností

Statistika, Vol. 57, (2020) No. 4, p. 351-364

Příspěvek se věnuje měření chudoby a sociálního vyloučení. Autoři analyzují faktory ovlivňující rozdíly v mírách rizika chudoby nebo sociálního vyloučení (AROPE) a jejich vývoj v ČR, Polsku, Maďarsku a na Slovensku. Používají data za období 2005-2017 z evropského statistického zjišťování EU-SILC, mezi zkoumané faktory řadí strukturu domácností lišící se sociálním postavením a mírou dosaženého vzdělání. Výsledky ukazují, že míru ohrožení chudobou a sociální vyloučení ovlivňuje jak struktura domácností založená na sociálním postavení (zaměstnaní, nezaměstnaní, důchodci, jinak neaktivní), tak i míra dosaženého vzdělání. Autoři také zjišťují kladný vliv změny vzdělanostní struktury domácností na vývoj celkové míry AROPE ve všech Visegrádských státech s výjimkou Maďarska. - Poznámky.

Ostatní

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 25

Z peněženek mizí hotovost. Platby se přesouvají do mobilů: první státy zavádějí jako oficiální platidlo bitcoin nebo digitální verzi své měny. Takzvaná e-koruna se objevila už i v úvahách ČNB - téma čísla (s. 10-15); Poptávka je na vzestupu, rozjezd průmyslu ovšem brzdí drahé suroviny a nedostatek lidí - co trápí český průmysl (s. 22-26); Výdaje na zbrojení rostou navzdory covidové pandemii - infografika (s. 28-29); Jak Trumpova obchodní válka stvořila čínského oděvního obra (s. 38-39); Čína je největším tahounem elektromobility: v Číně jezdí polovina všech elektromobilů na světě. Do tří let chce mít země funkční samořiditelný vůz (s. 40-41); Zápis skutečného vlastníka zatím chybí u desetiny firem (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 26

Varování: nárůst dluhu v Česku je neudržitelný - zpráva Národní rozpočtové rady (s. 10); Stát je neefektivní, řadu věcí zbytečně dělá třikrát nebo i čtyřikrát - rozhovor s ekonomkou Danuší Nerudovou o vývoji domácího hospodářství, daňové problematice a penzijní reformě (s. 18-23); Větší než pády kampeliček. Soudy už rok řeší krach finanční skupiny Arca Investment (s. 24-31); Do evropských start-upů letos přitekla rekordní objem peněz (s. 36-37); Chystá se souboj titánů. Seznam chce po Googlu deset miliard korun: tuzemská internetová jednička Seznam připravuje podání žaloby, v níž viní Google ze zneužívání pozice mobilního operačního systému Android (s. 40-41); Stát udělal další krok v digitalizaci veřejné správy, data občanů přejdou do cloudů - zákon o další elektronizaci postupů orgánů veřejné moci (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 27-28

Návštěvnost Česka zůstává na minimu, oživení bude trvat roky: zahraniční turisté se Česku zatím vyhýbají a ti domácí tuzemský cestovní ruch nezachrání - téma čísla (s. 10-17) a související příspěvky o dovolené a cestování v covidové době na s. 20-27; Investory láká ultrarychlé doručování. Start-upy dodávají potraviny i do 10 minut (s. 38-41); Česko opět dohání Západ, na Německo ale stále nestačí - hodnocení ekonomiky (s. 42-45); Sázkářům banky hypotéku nedají. Končí doby levných úvěrů na byt (s. 52-53); Nezaměstnanost je v Česku stále velmi nízká - 3,9 % v květnu (s. 74).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2021, č. 7**

Rozpočtová rezignace - komentář k návrhu státního rozpočtu na r. 2022 (s. 10); Penze budou. Možná... - téma čísla o důchodové reformě v ČR (s. 12-16); Peníze, nebo stravenky? Přání zaměstnanců je pro jejich zaměstnavatele důležitější než zájmy stravenkářů, ale poskytovatelé stravenek se nevzdávají (s. 32-33); Dědicové, zaplaťte - nízké zdanění dědictví a majetku podporuje majetkovou nerovnost, tvrdí OECD (s. 36-37); Proč dáváme přednost fake news? : kouzla a dezinformace mají společného mnohem víc, než si myslíte - ve spolupráci s Financial Times (s. 44-49); Jak zužitkovat nejistotu: poslední válka Izraele s Hamásem byla ilustrací umění proměnit problém na výhodu (s. 50-54); Dialog sociálních partnerů bude klíčový i po pandemii (příl. s. vi-vii); Prohibice hazardu - řešení jen naoko: následky celoplošných zákazů jsou odstrašující, zní ze Slovenska (s. 62-63).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2021, č. 8**

Čistší neznamená levnější: elektromobilita se na nás valí ze všech stran - téma čísla o automobilech na elektřinu (s. 12-23); Svéráz národního vyzbrojování: poslední dny ukázaly, proč modernizace české armády kulhá na obě nohy (s. 24-25); Budoucnost je v lithiu - těžební průmysl (s. 30-31); Jiný prezident, jiná Amerika: s Joem Bidenem heslo "Amerika na prvním místě" už tak úplně neplatí. S výjimkou byznysu. Když jde o peníze, je zase až na prvním místě (s. 34-36); Nabažila se už Amerika válek? - zahraniční politika USA - ve spolupráci s Financial Times (s. 38-45); Evropská minimální mzda: určovat by ji neměl automatický mechanismus, ale seriózní diskuse (s. 62-63).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 113 (11.6.2021)**

Potraviny ve světě zdražují nejrychleji za posledních 10 let. V Česku naopak zlevňují (s. 2); Zdravotní pojišťovny jsou kvůli pandemii ve ztrátě. Vláda chce zvýšit platby za státní pojištěnce (s. 6); Ropa již prolomila hranici 70 dolarů za barel. Přes léto by se mohla vyšplhat až k 80 dolarům (s. 16); Nová pravidla mají zamezit odlivu technologií do Asie - komentář ke kontrolám přímých zahraničních investic v EU (s. 17); Česko vyšší úroky potřebuje. Proč ještě čekat? - komentář k inflaci v ČR (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 116 (16.6.2021)**

Radní ČNB zaskočily vysoké ceny nemovitostí i nebývalý boom u hypoték (s. 2); Na investice půjdou miliardy se státní zárukou, cesta k nim bude pro postižené podniky těžká - CovidInvest (s. 6); Spojí se Moneta s Air Bank? A jak to zahýbe s akciemi? Vše, co byste měli vědět o fúzi roku (s. 12); EU a USA zruší cla na letadla. U ocele a hliníku zatím ne - ukončení sporu o nedovolenou státní podporu (s. 12) a související komentář na s. 16; Zvyšování sazeb ČNB na obzoru (s. 14); Z čeho mají politici největší strach? Že se jich zeptáte, co udělají s drahým bydlením - volební komentář (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 117 (17.6.2021)**

Dělejte si posudky sami. Soudní znalci hromadně končí, na protest proti novým pravidlům (s. 8); Odpověď na represe v Bělorusku. EU schválila obří balík sankcí na Lukašenkův režim (s. 9); Hypoteční horečka stoupá. Lidé se nebojí zadlužovat, i když úvěry na bydlení podražují (s. 10); ČNB má na rizikové hypotéky nabit, ale "zbraň" tasit nechce (s. 14); Lichváře v ČR nechceme? Pak ale rozvažme bankám ruče (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 118 (18.6.2021)**

Plaťte podnikatelům vyšší úroky za zadržovanou DPH, vzkázal soud berňáku (s. 2); Víc než třetina podniků už dává peníze místo stravenek (s. 4); Boj o evropská cla na ocel. Česko s podporou hutí nespěchá - ochrana evropských ocelářů před dovozem (s. 12); Éra tištění peněz pokračuje. Fed neplánuje omezovat nákupy dluhopisů ani navzdory vysoké inflaci (s. 13); Statisícům firem hrozí likvidace. Soud otočil výklad zápisu v obchodním rejstříku - rozhodnutí NS o označení předmětu podnikání (s. 14); Inflaci musíme brát vážně, je načase zvýšit úrokové sazby - komentář (s. 16); Ceny bydlení neklesnou, chce to revoluci. Ale politici mlčí (s. 17).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 122 (24.6.2021)**

Zajišťovacích příkazů přibýlo, vymáhaná částka ale klesá (s. 3); Týdně Škoda Auto nedokončí kvůli čipům až pět tisíc vozů - rozhovor s šéfem výroby a logistiky mladoboleslavské automobilky (s. 4-5); Skoro po roce a půl sáhla ČNB ke zvýšení úrokových sazeb. Vše nasvědčuje, že v tom bude pokračovat - dvoutýdenní repo sazba je 0,5 procenta (s. 8) a související komentáře na s. 9 a 12.

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 128 (2.7.2021)**

Týden poté: v obcích postižených tornádem startuje vyplácení záloh a úředníci vyrazili do terénu (s. 1); Kvůli předsednictví EU je potřeba vědět, kdo budou naši partneři, vzkazuje Bartoš z Bruselu (s. 7); Evropské banky vyplatí dividendy dříve než české (s. 12); Odvází se vláda škrtnat, nebo se budeme dále zadlužovat? - komentář E. Zamrazilové (s. 14); Jak nahradit uhlí? Možností má česká energetika dost (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 131 (9.7.2021)**

Tisíce živnostníků stále čekají na covidové ošetřovné (s. 3); Šéf Národního rozvojového fondu: Projekty máme zatím dva a každý je práce na roky - rozhovor s Martinem Bartyzalem (s. 4-5); Insolvence nemusí být strašák. Řešení problémů neodkládejte a využijte mediátory (s. 13); Těkává koruna pod tlakem delta varianty, na jak dlouho? - komentář k růstu českých sazeb (s. 14); Evropská centrální banka zvyšuje inflační cíl (s. 16).

Hrot**Sv. 2021, č. 24**

Jak se lepší díra po covidu: ani 400 miliard korun letos nebude českému zdravotnictví stačit. Stát se opět chystá zvednout platby za své pojištěnce - téma čísla (s. 6-11); Vymůžeme, nedáme: začala další válka o životní pojistky, akce Bankovní poplatky je zpět - investiční kapitálové pojištění (s. 30-31); Strach o prachy: obavy z inflace mají reálný základ. Ani nemovitost ale rozhodně není betonová jistota (s. 32-33); Kutilská renesance na obzoru: Češi se ve velkém pustili do rekonstrukce domů. Banky hlásí rekordy v půjčkách (s. 36-37); Zlatá klec za Velkou čínskou zdí: globalizace měla Čínu změnit. Místo toho se ukazuje, že Čína mění globalizaci - příspěvek ve spolupráci s The Economist (s. 40-41); Jak přežít blahomor: stále více žen od Madridu po Šanghaj nechce děti. Vymíráme proto rychleji, než jsme si mysleli (s. 44-46).

Hrot**Sv. 2021, č. 25**

Kdo se bojí důchodů: vláda Andreje Babiše rezignovala na hlavní bod programu - důchodovou reformu. Do nepopulárních opatření se ale zjevně nechce ani opozici - téma čísla (s. 6-11); I za totality zákony fungovaly: rozhovor s advokátem Tomášem Sokolem o nejhorším selhání státu, které zažil, sedání na rozpálená kamna a reálné možnosti, že vedení ministerstva zdravotnictví skončí před soudem (s. 18-22); Řekni, kde ti lidé jsou: i kdyby Česko vyřešilo, kde sehnat 350 tisíc lidí do průmyslu, nemá je kam dát (s. 24-25); Našlápnuto do éry zeleného plynu: Česko plánuje dopravu z podstatné části ozelenit biometanem. Kde ho vezme a zda ho bude dost, se teprve ukáže (s. 28-29); Volná živnost už nestačí - rozhodnutí NS 27 Cdo 3549/2020 ve věci určení předmětu podnikání obchodní korporace (s. 34); Swexit bez hysterie: Švýcaři opustili Evropskou unii (skoro) stejně jako před časem Britové. Jen po jejich odchodu ani pes neštěkl (s. 40-41); Olympijské minové pole. Sponzorovat olympiádu už dávno není žádný med. Jedné hrozí bojkot, druhou by asi bylo nejlepší zrušit - ve spolupráci s The Economist (s. 43-44).

Hrot**Sv. 2021, č. 26-27**

Možná šlo přitlačit o trochu víc - komentář M. Zámečnicka ke zvyšování základní úrokové sazby ČNB (s. 16); Deset tisíc "zlatých" hlasů: hlasy Čechů pobývajících v zahraničí se budou v letošních volbách připočítávat k výsledkům v Ústeckém kraji. Nebude jich moc, přesto mohou mít nečekaně velkou sílu (s. 30-32); Víno, sýr a miliardy: Francie se pro Česko stává důležitým trhem, uspěli tam miliardáři Křetínský či Frolík (s. 36-38); Tak kdy to roztočíme? Míra úspor loni prorazila strop nejen v Česku, ale všude na Západě (s. 42-43); Indiana Jones světa umění: ukradené umění mizí ve zločineckém

podsvětí. Arthur Brand ho zachraňuje - ve spolupráci s The Economist (s. 62-63); Pardon, Katalánci. Španělé omilostnili katalánské separatisty. Podle vlády je to "ve veřejném zájmu" - ve spolupráci s The Economist (s. 64).

Účetnictví

Sv. 2021, č. 6

Finanční analýza (s. 2-9); Výplata podílů na zisku a záloh na podílech na zisku po novele zákona o obchodních korporacích (s. 10-14); Daňová překvapení (s. 24-30); Nová možnost zpětného uplatnění daňové ztráty - některé praktické aspekty (s. 31-37); Nové povinnosti podle AML zákona od roku 2021 (2.) (s. 38-40); Nová úprava evidence skutečných majitelů - nové povinnosti i sankce za jejich nesplnění - 1. část (s. 41-47).

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí

Sv. 2021, č. 2

Význam výkaznictví v kovidí době (s. 2-3); Předávání účetních výkazů 4.Q 2020 do centrálního systému účetních informací státu v době COVID-19 (s. 4-8); Jak byly schvalovány účetní závěrky v době pandemie koronaviru SARS-COV-2 (s. 8-11); Jednoduché, nebo hotovostní účetnictví? (s. 12-17); Rozdělení jednotky, nebo stavební úprava? - popis jednoho případu (s. 18-22); Problém legislativní úpravy rozpočtové skladby (s. 22-25); K některým otázkám účetnictví vybraných účetních jednotek - jiný názor (s. 26-38); Peněžní fondy příspěvkových organizací a možná východiska (s. 38-45); Podjatost státního zaměstnance (úřední osoby správce daně) (s. 45-48).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 19, (2021) č. 5

Prodej nemovitostí územně samosprávnými celky mimo režim DPH (s. 3-8); Trestní odpovědnost právnických osob a criminal compliance programy v územní samosprávě? (s. 9-15); Tiskárny a sdílené tisky z pohledu ochrany osobních údajů (s. 16-17); Zvláštnosti účtování v SVJ a variantní postupy účtování - 1. část (s. 21-26).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	47
Ekonomické vědy. Ekonomie	47
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	47
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	48
Podnik a podnikání.....	48
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	49
Právo.....	49
Účetnictví	50
Veřejná správa.....	51
Veřejné finance. Rozpočet	52

Daně

29769

Pavel Prudký, Milan Lošťák

Vzory korespondence podle daňového řádu

Olomouc : ANAG, 2021, 470 stran : vzory

Konstrukce daňového řádu a komentář k jeho vybraným ustanovením. Průřezový rozbor příslušných souvisejících pasáží zákona, který objasňuje všechny pojmy daňového řízení a jeho jednotlivé fáze s upozorněním na nejrůznější úskalí, kterým lze při komunikaci s finančním úřadem předejít. Vzory korespondence obsahují: žádosti, opravné prostředky, plné moci, sdělení, oznámení, návrhy a podněty. Přehled aktuálních norem souvisejících s daňovým řádem (vyhlášky, pokyny GŘ). Kalendář základních povinností poplatníka. Zevrubný přehled trestných činů, na které se vztahuje § 53 odst. 2 daňového řádu, podle § 367 trestního zákoníku. - 3. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-312-7 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

29756

Richard Davies

Extreme economies : what life at the world's margins can teach us about our own future

Extrémní ekonomiky : co nás život na okraji světa může naučit o naší vlastní budoucnosti

London : Penguin, 2020, 398 stran : grafy, mapky, fotografie

Při hledání nové perspektivy moderní ekonomiky vede kniha čtenáře z vyšlapané cesty a představuje lidi žijící na okraji světa. Ekonomové a tvůrci politik ignorují životy lidí, kteří obývají tato málo známá místa, od katastrofických zón a vysídlených společností po neúspěšné státy a komunity skrytých deštných pralesů. Richard Davies tvrdí, že se jedná o omyl, a vysvětluje, proč přehlížené extrémy světa nabízejí pochopení síl, které jsou základem lidské odolnosti, pomáhají trhům fungovat a způsobují jejich selhání, a budou formovat naši společnou budoucnost. Ať už se vydáte na cestu s pandžábskými migranty nelegální panamskou džunglí, nebo odhalíte chytrý trik, který Syřané používají k podpoře obchodu v nejpodnikavějším uprchlickém táboře, autor přináší pohled vypravěče na místa, kde byla ekonomika zničena nebo narušena. Při přizpůsobování se okolnostem, které by pro většinu z nás byly nepředstavitelné, se lidé, s nimiž se setkává, stávají ekonomickými průkopníky, jejichž životy nám pomáhají reflektovat naše vlastní. Kniha, která je zároveň intimní a analytická, vytváří hranice mezi osobními příběhy a globálními trendy, osvětluje největší ekonomické otázky dneška a poskytuje důležité ponaučení pro naši bouřlivou budoucnost. - Poznámky. - ISBN: 978-1-784-16325-9 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

29750

Systemic risk in post-crisis financial markets[edited by Jan Frait]

Systémové riziko na postkrizových finančních trzích

Prague : Vysoká škola finanční a správní, 2019, viii, 154 stran : tabulky, grafy, vzorce

Systémové riziko na postkrizových finančních trzích. Dluhy, finanční cykly a systémová rizika. Detekce úvěrového cyklu a nastavení proticyklické kapitálové rezervy. Zátěžové testování rizika likvidity ve spojitosti se standardy Basel - aplikace modelu pro vybrané české banky. Měnová politika v postkrizovém období (po r. 2009) v kontextu systémového rizika. Důsledky krize pro devizové trhy zemí střední a východní Evropy. Rizika spojená s přechodem na režimy fixních devizových kurzů (rizika a ERM II). Měření úvěrového rizika na základě CDS a dluhopisových spreadů. Cenné papíry spojené s pojištěním a jejich budoucí výzkum. Pojištění a systémové riziko. - Poznámky. - ISBN: 978-80-7408-200-9 (brožováno)

29755

Hans-Werner Sinn

The economics of Target balances : from Lehman to Corona**Ekonomika cílových zůstatků v systému Target : od krachu banky Lehman Brothers ke koronakrizi**

Cham : Palgrave Macmillan, 2020, xiii, 146 stran : grafy, rámečky, vzorce

Cílové zůstatky jsou největší jednotlivou položkou v některých rozvahách národních centrálních bank Eurosystemu (NCB), přesto je o nich známo jen velmi málo široké veřejnosti a dokonce i ekonomům. Tato kniha ukazuje, že cílové zůstatky měří kontokorentní úvěry mezi národními centrálními bankami, které se podobají běžným fiskálním úvěrům a které neúměrně vzrostly a překročily jednu miliardu eur. Kniha osvětluje ekonomický význam bilancí, zpochybňuje jejich neomezenost a zabývá se kontroverzními názory, které na ně byly vyjádřeny. Využívá cílové statistiky k analýze průběhu krize eura a politických reakcí ECB od doby bankrotu banky Lehman až do vypuknutí koronavirové krize. Analyzuje úvěrová rizika spojená s Eurosystemem a končí návrhem reformy. - ISBN: 978-3-030-50169-3 (brožováno)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

29757

Anu Bradford

The Brussels effect : how the European Union rules the world**Bruselský efekt : jak Evropská unie ovládá svět**

New York : Oxford University Press, 2020, xix, 404 stran

Pro mnoho pozorovatelů Evropská unie uvázla v hluboké krizi. Díky pomalému růstu, politickým otřesům, desetiletí úsporných opatření, brexitu a vzestupu asijského vlivu je EU vnímána jako slábnoucí moc na světové scéně. Autorka ve své knize tvrdí pravý opak: EU zůstává vlivnou supervelmocí, která formuje obraz světa. Vydáváním předpisů, které utvářejí mezinárodní obchodní prostředí, zvyšováním celosvětových standardů vedoucím k pozoruhodné evropeizaci mnoha důležitých aspektů globálního obchodu, se EU podařilo utvářet politiku v oblastech jako je ochrana osobních údajů, zdraví a bezpečnost spotřebitelů, ochrana životního prostředí, konkurence a nenávislné projevy na internetu. Kniha ukazuje, jak EU získala takovou moc, proč nadnárodní společnosti používají normy EU jako globální standardy a proč role EU jako světového regulátora pravděpodobně přežije její postupný ekonomický pokles a rozšíří vliv EU dlouho do budoucnosti. - Poznámky. - ISBN: 978-0-19-008858-3 (vázáno)

Podnik a podnikání

29777

František Svoboda a Simona Škarabelová

Ekonomika kultury

Brno : Masarykova univerzita, 2020, 283 stran : ilustrace

Vysokoškolská učebnice je věnována specifikům ekonomického chodu kulturních institucí. V úvodu jsou nastíněny základní principy fungování trhů s kulturními statky a službami, popsány různé možnosti jejich financování a shrnuty diskuse odborníků o vhodnosti veřejných subvencí. Dále jsou pak jednotlivé kapitoly věnovány dílčím odvětvím kultury a jejich současnému fungování, s ohledem na existující hospodářský a legislativní rámec (tj. autorská práva, muzea a galerie, kinematografie, média, tisk, knihovny, archivy, památková péče, církev a náboženské společnosti, profesionální umění, hudební festivaly). Závěrečná část je věnována managementu a marketingu kulturních institucí. - 1. vydání - ISBN: 978-80-210-9633-2 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29735V

Ivan Macháček

Zaměstnanecké benefity v ekonomickém a daňovém prostředí roku 2021

Praha : Svaz účetních České republiky, 2021, 64 stran

Praktické informace o poskytování zaměstnaneckých benefitů s přihlédnutím na daňové dopady pro zaměstnavatele a zaměstnance, včetně dopadu do odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění. Článek se zabývá srovnáním poskytovaného benefitu s variantou zvýšení mzdy, zásadami daňového řešení benefitů u zaměstnance i poskytováním benefitů u zaměstnavatele. Další část se věnuje výkladu benefitu poskytování stravenek a stravenkového paušálu, poskytnutí manažerského vozidla zaměstnanci, práci z domova (home office), zdravotním benefitům, bezúročné zápůjčce i příspěvkům zaměstnavatele na penzijní a životní pojištění. - Pravidelná rubrika Stanoviska k dotazům. - ISBN: 978-80-7626-017-7 (brožováno)

Právo

29772

Michal Tomášek, Vladimír Týč, David Perlík a kolektiv: Jiří Malenovský ... [et al.]

Právo Evropské unie

Praha : Leges, 2021, 512 stran

Aktualizované vydání učebnice přináší výklad ve dvou částech. První, obecná část, rozebírá historický vývoj unijního právního řádu, jeho základní pojmy, předmět a působnost unijního práva, vztahy unijního práva k právu vnitrostátnímu a mezinárodnímu, prameny a systém unijního práva, institucionální právo EU, pravomoci, orgány, instituce a normotvorbu. Následuje druhá, zvláštní část, která obsahuje výklad hmotného práva a problematiky unijního soudnictví. Popisuje právní vztahy s ekonomickým prvkem (vnitřní trh, ochrana hospodářské soutěže, hospodářská a měnová unie, společná obchodní politika), občanské právní vztahy (občanství Unie, ochrana základních lidských práv, prostor svobody, bezpečnosti a práva) a procesní právo (soudní soustava Unie, soudní ochrana, průběh řízení před unijními soudy). - 3. aktualizované vydání - Seznam použitých právních předpisů. - ISBN: 978-80-7502-491-6 (vázáno)

29766

Stanislava Černá, Ivana Štenglová, Irena Pelikánová a kolektiv

Právo obchodních korporací

Praha : Wolters Kluwer, 2021, 655 stran

Výklad českého práva obchodních korporací. Učebnice pojednává o jednotlivých formách obchodních korporací upravených zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech. Zohledňuje také významné změny, které přinesly jeho dosavadní novely (zejména zák. 33/2020 Sb. a zák. č. 163/2020 Sb.). Záměrem je analyzovat v obecných částech výkladu povahu obchodní korporace v jejím historickoprávním vývoji a dalších souvislostech, vyložit jednotlivé instituty práva obchodních korporací a společné rysy jejich právní úpravy. Na tento výklad navazuje pojednání o jednotlivých formách obchodních korporací, včetně unijních. Zařazena jsou i témata věnovaná právnímu režimu kapitálového trhu a kolektivního investování. - 2. vydání - ISBN: 978-80-7598-991-8 (vázáno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29730/1432

Exekuční řád. Veřejné dražby : redakční uzávěrka 12.4.2021

29730/1431

Koronavirus : předpisy ke zmírnění dopadů epidemie : redakční uzávěrka 15.4.2021

29730/1430

Odměňování státních zaměstnanců : redakční uzávěrka 22.3.2021

29730/1429

Odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě : redakční uzávěrka 22.3.2021

Účetnictví

29753

IFRS

Definition of accounting estimates : amendments to IAS 8

Definice účetních odhadů : úpravy standardu IAS 8

London : International Accounting Standards Board, February 2021, 16 stran

V únoru 2021 vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) úpravy standardu IAS 8 Definice účetních odhadů, jež účetním jednotkám pomohou rozlišit účetní pravidla a účetní odhady. Úpravy jsou účinné pro roční účetní období začínající 1. ledna 2023 nebo později. - ISBN: 978-1-914113-00-0 (brožováno)

29754

IFRS

Disclosure of accounting policies : amendments to IAS 1 and IFRS practice statement 2

Zveřejňování účetních pravidel : úpravy standardu IAS 1 a stanoviska k aplikaci IFRS č. 2

London : International Accounting Standards Board, February 2021, 33 stran

V únoru 2021 vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) úpravy standardu IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky a Stanoviska k aplikaci IFRS č. 2. Úpravy mají osobám sestavujícím účetní závěrku pomoci rozhodnout, jaká účetní pravidla v ní zveřejnit. Jsou účinné pro roční účetní období začínající 1. ledna 2023 nebo později. - ISBN: 978-1-914113-05-5 (brožováno)

29770

Jaroslava Svobodová

Hospodaření a vedení účetnictví příspěvkových organizací v ukázkách a příkladech

Olomouc : ANAG, 2021, 375 stran : tabulky

Charakteristika příspěvkových organizací, jejich hospodaření v rozlišení na státní příspěvkové organizace a příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem jsou územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí. Přehled legislativy. Výklad účetních metod včetně jednotlivých ukázek obsahuje také názorné příklady postupů účtování příspěvkových organizací v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou č. 410/2009 Sb., vyhláškou č. 383/2009 Sb., vyhláškou č. 270/2010 Sb., vyhláškou č. 220/2013 Sb. a Českými účetními standardy č. 701 až č. 710. Nezbytné ukázky se týkají zejména účetních metod, tzn. způsobů oceňování a jejich použití včetně oceňování souboru majetku, postupů tvorby a použití opravných položek, postupů tvorby a použití rezerv, postupů odpisování dlouhodobého majetku a dalších. - 1. vydání - ISBN: 978-80-7554-313-4 (brožováno)

29752

IFRS

Interest rate benchmark reform – phase 2 : amendments to IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 and IFRS 16**Reforma referenčních úrokových sazeb – fáze 2 : úpravy standardů IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 a IFRS 16**

London : International Accounting Standards Board, August 2020, 77 stran

Příručka obsahuje úpravy, které řeší otázky, jež mohou ovlivnit finanční výkaznictví po reformě referenčních úrokových sazeb, včetně nahrazení alternativními referenčními sazbami. Úpravy jsou účinné pro roční účetní období začínající 1. ledna 2021 nebo po tomto datu. - ISBN: 978-1-911629-80-1 (brožováno)

29751

IFRS

Interest rate benchmark reform : amendments to IFRS 9, IAS 39 and IFRS 7**Reforma referenčních úrokových sazeb : úpravy standardů IFRS 9, IAS 39 a IFRS 7**

London : International Accounting Standards Board, September 2019, 45 stran

Úpravy IFRS 9, IAS 39 a IFRS 7 byly vydány v reakci na možné důsledky připravované reformy úrokových sazeb na mezibankovním trhu (IBOR) na finanční výkaznictví. Úpravy jsou povinné pro všechny zajišťovací vztahy, které jsou přímo ovlivněny reformou referenčních úrokových sazeb. Upravují specifické požadavky na zajišťovací účetnictví tak, aby je účetní jednotky uplatňovaly za předpokladu, že referenční hodnota úrokové sazby, na které jsou založené zajišťované peněžní toky a peněžní toky ze zajišťovacího nástroje, nebude v důsledku reformy referenčních úrokových sazeb změněna. Úpravy jsou účinné pro roční období začínající 1. ledna 2020 nebo po tomto datu. - ISBN: 978-1-911629-37-5 (brožováno)

29776

Miroslava Vlčková

Základní principy a postupy v účetnictví

Praha : Wolters Kluwer, 2020, x, 144 stran

Komplexní přehled problematiky účetnictví z hlediska zákona o účetnictví, vyhlášky č. 500/2002 Sb. a Českých účetních standardů pro podnikatele. Popis a výklad účetních metod, zásad, principů a postupů je rozvržen do kapitol: Úvod do účetnictví; Majetek podniku a jeho zdroje; Dlouhodobý majetek; Zásoby; Krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky a krátkodobé závazky k úvěrovým institucím; Zúčtovací vztahy; Vlastní a cizí kapitál; Náklady a výnosy; Účetní uzávěrka a závěrka. - Vydání první - Kniha je dostupná také v ASPI a jako e-kniha. - ISBN: 978-80-7598-928-4 (brožováno)

Veřejná správa

29773

Jan Czudek Kranecová, Damian Czudek, Tereza Koucká Höffferová, Andrea Vuongová

Komentář k zákonu o finanční kontrole ve veřejné správě

Plzeň : Čeněk, 2021, 308 stran

Komentované znění zák. č. 320/2001, o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve změně pozdějších předpisů. Kromě právního výkladu jednotlivých ustanovení přináší komentář i konkrétní příklady a doporučení k posílení systému ochrany veřejných prostředků. - ISBN: 978-80-7380-810-5 (vázáno)

Veřejné finance. Rozpočet

29775

předkladatel Andrej Babiš, předseda vlády

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2020 : materiál je předkládán podle § 30 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2000 Sb.

Praha : Ministerstvo financí ČR, [2021], 9 sešitů

Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2020 obsahuje následující sešity: Sešit A. Návrh Usnesení Poslanecké sněmovny k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2020. Sešit B: Ekonomický vývoj a hospodaření sektoru vládních institucí. Sešit C: Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu. Sešit D: Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk. Sešit E: Zpráva o řízení státního dluhu. Sešit F: Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu. Sešit G: Tabulková část. Sešit H: Výsledky rozpočtového hospodaření kapitol. Sešit I: Informace o postupu privatizace a o stavu a použití prostředků vedených na zvláštních účtech (dle zák. č. 178/2005 Sb.). - (brožováno)

29768

Jiří Paroubek

Rozpočtová skladba v roce 2021 : výklad a koncepce rozpočtové skladby, 151 praktických příkladů

Olomouc : ANAG, 2021, 359 stran : tabulky

Systematika rozpočtové skladby a vymezení základních pojmů. Stručné dějiny rozpočtové skladby a možnosti jejího dalšího vývoje. Úplné znění vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů platné pro rok 2021. Praktické příklady použití. - 9. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-314-1 (brožováno)

29767

Ministerstvo financí - Sekce Veřejné rozpočty

Státní rozpočet 2021 v kostce : kapesní příručka Ministerstva financí ČR

Praha : Ministerstvo financí ČR, 2021, 58 stran : ilustrace, portrét

Informační příručka popisuje hlavní funkce státního rozpočtu, jeho charakteristiky, proces jeho přípravy a přináší konkrétní informace k rozpočtu na rok 2021. V předmluvě ministryně financí A. Schillerová shrnuje stav veřejných financí v ČR a uvádí priority MF v nastávajícím období. Následují informace v tabulkách a grafech o rozpočtu na rok 2021. Jsou popsány základní ukazatele, příjmy a výdaje státního rozpočtu, vládní vs. státní dluh, mezinárodní srovnání příjmové oblasti ČR se zeměmi OECD a EU, finanční vztahy ČR k rozpočtu EU, finanční vztahy k rozpočtu krajů a obcí, k systému veřejného zdravotního pojištění a makroekonomická východiska pro rok 2021. Popis tvorby zákona o státním rozpočtu, jeho obsahu a fázi rozpočtového cyklu je obsahem druhé části příručky. - Vydání první - Publikace byla připravena na základě dat dostupných k 1.3.2021. - ISBN: 978-80-7586-045-3 (brožováno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>